

Hind 35 krooni 2,24 eurot

HEA LAPS

JÄ TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Postritel:

Megameel

Hanna-Liina Võsa

Rohkesti
jõulusalme
ja -jutte

Mida loed
jõuluvanale?

Nukumajade
paraad

Tere,
euro!

Pöialpoisist,
kes kunagi
mütsi ei kanna

Mustkunstnik
Ande uus trikk

Terve
kui koer!

www.healaps.ee

Särav jõulukuutervitus kõigile sugulastele ja sõpradele!

Aeg on teatavaks teha oktoobrinumbri võistluste võitjate nimed. Kuna ajakirja trükkimine ajaks polnud veel lõppenud meie ja Suure Eesti Raamatuklubi ühisvõistluse „Minu rahakott täna ja tulevikus”, siis jäävad selle konkursi võitjate nimed jaanuarinumbrisse. Preemiade kättesaamisega on nii, et Tallinna, Harju-, Lääne-, Järva- ja Pärnumaa lugejate auhinnad ootavad Kullo Lastegaleriis (Kuninga 6, Tallinn, avatud teisipäevast laupäevani kella 10 – 18). Lõuna-eeslaste preemiad toimetatakse O. Lutsu nimelisse Keskraamatukogusse (Tartu, Kompanii 3/5), Lääne-Virumaa auhinnad toimetame Tammeri raamatupoodi Rakveresse. Kui kellelgi on muid soovet, siis palume toimetusse kirjutada, helistada või meilida.

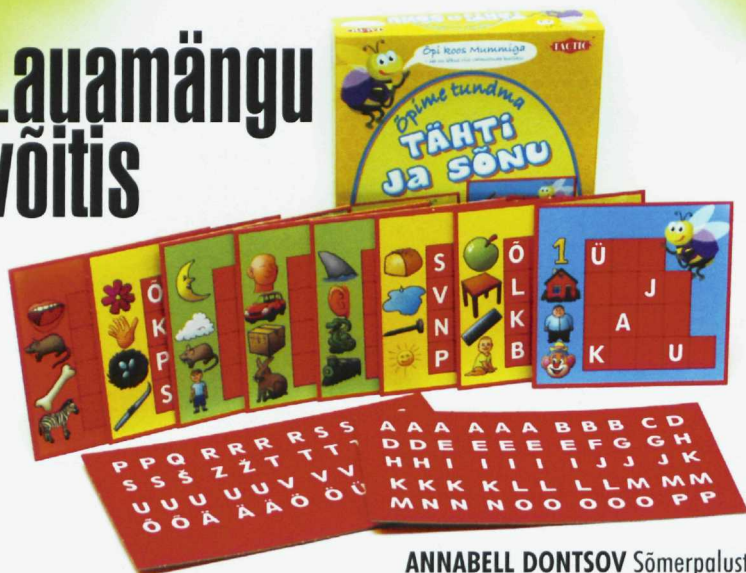
saavad **ANETTE MERI** Türlilt, **KRISTEL KORTIN** Väike-Maarjast ja **SIIRI ZIRUL** Laevast. Ergutusauhinnad võitsid **MARGI BASMANOVA** ja **MARTIN REMMELG** Väike-Maarjast, **ANITRA LUKJANOV** Türlilt, **KIRKE KUIV** ja **MANNJAANA LOODE** PUURMANIST.

Haldjaküsimuste peaauhinnad

Lauamängu võitis

ANNABELL DONTSOV Sõmerpalust.

Ristsõna CD-d võitsid HENRY CASSIMIR TAMMEAID
Tallinnast, ANNELI TÕNISSON Täaksist ja KRISTIINA VESKIMÄE Türlilt.

Oktoobriini auhinna-raamatud saavad MARILIIS
MAAMÄGI Rakverest ja LEHAR MADIS METSALLIK Väike-Maarjast.

Kes-Mis-Kus?

Nr 12-2010

Kaaneplilt: Mona Pung, Rahumäe Põhikool

- 3 Eil Tee, Ekke Janiski, Mark Heidmetsa, Brita Murdi jõululuulet
- 4 Jõuluturu võistlusel
- 5 Tere, euro!
- 6 Kunst: Põlva Kunstikool
- 7 Jõulujutte
- 8 Tiit Kändler elu tekkest
- 10 Kärt Hellerma nõukogudeaegsest jõulust
- 12 Detsembriin, Lembitu mõistatus
- 13 Naeru-uss
- 14 Ilmar Tomuski „Vollil teeb heategevust”
- 15 Mustkunstnik Ande trikk
- 16 Britta Annomi, Katre Reinarti, Berit Keskra jõululood
- 17 Priit Parro ja Georg Randla jõulujutt
- 18 Oma sulega: Ereth Karjama
- 19 Peep Veedla põialpoisist
- 21 Poster 1: „Megameel”
- 22 Poster 2: Hanna-Liina „Helisevas muusikas”
- 25 Teatriuudiseid jõuludeks
- 26 Südameliit: koeralugude võitjad
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Järjehoidja
- 30 Osavnäpp Lully Gustavsoni lõngapakapikk
- 31 Sandra Sööginurk: maiustamist
- 32 Kristina Kruuse nukumajadest
- 34 Barbindus: lemmikmänguasjavõistlus
- 35 Reet Mängel-Juuse koomiks
- 36 Jüri Paeti kuldlaused
- 37 Kinokuju „Narnia kroonikatest” ja „Megameelest”
- 38 Siit nurgast
- 39 Irise näovärvikool
- 40 Söber Veltzi rokikool: Connie Francis
- 42 Mida ütled jõuluvanale?
- 43 Lotte fännidele, Sergei Belozjorovi orava mõistatus
- 44 Lahe lauamängusari

Väljaandja: Mittetulundusühing Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn Tel: 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Tellimisinfo: Ajakirja saab tellida kõigist Eestimaa postkontoritest ja Hea Lapse veebilehelt
www.healaps.ee/tellimine

Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levijuht Andrus Lauringson, andrus@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Mõnusat
jõuluootust
ja säravat
aastalõppu,
armsad sõbrad
ja sugulased!

Pöder

*1. preemia 3. – 4. klassi luuletajate seas
mullusel jõuluturu luulevõistlusel*

Pödral on lumised sarved
ja pohlamoosine suu.
Pöder aina kihutab talves,
saatjaks vaid tähed ja kuu.

Päkapiku nõõbid

Päkapikul neli nõõpi
pudenesid õõsel kööki.
Hommiikul kui pere tõüsis,
leiti nõõbid Pontu kausis.

Brita Murd
Tallinna Mustamäe Gümnaasium 5. b klassist

Ell Tee

Kui laul pole peas

Kui laul pole peas, kui ei jookse veel jutt,
kui kurku poeb nutt, kui suus käib veel lutt –
ka siis ära muretse: kõik on veel ees!
Ja jõulutaat, muide, on südamlilik mees:
tal kotis on kindlasti sullegi kink,
ja moe pärast ainult on vöö vahel kimp!

E-luuletus jõuluvanale

Eripreemia mullusel jõuluturu luulevõistlusel

Meil on e-kool ja e-riik,
kuid puudub e-päkapiku liik.
Kui mul e-koolis viis,
kommi võiksin saada siis.
E-ained toidus pole head,
selle pärast vaevan pead.
Kuidas läbi e-programmi
kätte saada päris kommi?

Ekke Janisk
Gustav Adolfi Gümnaasium 4. b klassist

Jõulud metsas

*1. preemia 1. – 2. klassi luuletajate seas
mullusel jõuluturu luulevõistlusel*

Jänes ootab oma kinki,
istub kohe ette pinki.
Siil on teiste togija,
taskus on tal Nokia.
Mäger lootis tantsuga
kingi välja teenida.
Lehmatädi ütles: „Muu!“
Teised naersid: „Uh-uh-uu!“
Jõuluvana – julge mees –
seisab lehmatädi ees.
Ja siis varsti läheb viima
päkapikkudele piima.

Mark Heidmets
Gustav Adolfi Gümnaasium 2. b klassist

**Täname Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksufondi.**

**Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-le koolile!**

Kassipoja jõuluõhtu

Elas kord väike kassipoeg nimega Miisu. Miisu oli küll üksik, aga muidu väga õnnelik kassipoeg. Ta elas ühes vanas mahajäetud majas. Kassike igatses väga oma vanemaid, aga need olid ta ammu unustanud. Nii ei käinudki Miisu kunagi koduuksest kaugemal, sest ootas oma isa-ema koju. Muredele vaatamata oli Miisu heasüdamlik ja tore iseloomuga. Ühel päeval otsustas ta siiski teha väikese ringkäigu oma kodu läheduses ja avastas sildi „JÕULUD ON VARSTI KÄES!“ Seejärel jooksis ta kohe oma kõiketeadjust sõbra hiir Tipsu juurde, et küsida, mis need jõulud on. Tipsu elas sama maja põranda all, kus Miisu ise elas.

Jõudnud Tipsu juurde, koputas ta uksele ja hiireke lasi ta kohe sisse. Miisu sai teada, et jõulud on aeg, mil tehakse teistele head ja saadakse kingitusi ning et jõulude ni on veel ainult seitse päeva.

Valged jõulud

Valgeid jõule võib vaid unes näha, sest et ilmataadil pole raha. Üleilmne rahakriis ilmataadilt raha viis.

Taat peab võtma jõululaenu, muidu läheb rahvas raevu. Laenu eest saaks laenukund, rahvas magaks jõulu-und.

Taat on rahul, rahvas rahul, keegi pole enam pahur. Kui on valge lumi maas, ilmataat siis tulla saab!

Oliver Olev Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasiumi 6.a klassist

Kullo Lastegalerii näituselt (2009)

Jõuluvana üllatus

Jõuluvana vahva mees, tuleb meile BMW-s. Mina rõõmustan nii väga – kingikäru on tal taga.

Autost välja astub vana, valget habet silitab. „Kuidas kingid tuppa saada?“ mõtleb, ja siis vilistab.

Oh sa poiss, nüüd juhtub ime! Kingid õhku tõusevad, jõuluvana käsu peale uksest sisse lendavad.

Kogu perel üllatusest on ilme pisut totter – ei tea nad veel, et jõulumehel on sõbraks Harry Potter.

Ja terve aasta enne jõule see pika habemega mees veel õppis, uuris võlujõude, käis Sigatüükas kursustel!

Jaan Kristjan Sõerumäe Tallinna Prantsuse Lütseumi 4.b klassist

Sõbrad otsustasid koos jõuludeks ettevalmistusi tegema hakata. Koos lippasid nad metsa jõulupuud otsima ja märkasid jänese poeg Jennit, kes oli üksi kuuse alla jäetud. Nüüd otsisid nad kuuse juba kolmekesi.

Sõbrakeste toimetusi oli aga jälginud tige koer Lurri. Ootamatult hüppas ta Miisu, Tipsu ja Jenni juurde ning tahtis kassikest ära süüa. Õnneks olid sõbrad taibukad ja taipasid kohe, mida teha. Nad küsisid: „Kuule, Lurri, kas sina siis ei tahagi jõuluvanalt kingitust?“ Koer ehmus väikeste loomade vapruste peale ja vastas kohkunult: „Muidugi tahan!“

Sõbrad ütlesid talle, et kingituse saavad ainult need, kes on head. Koer tõmbas saba jalge vahele ja jooksis häbiga minema.

Miisu, Tipsu ja Jenni viisid kuuse koju ja olid rõõmsad.

Kui ma ei eksi, siis elavad nad kolmekesi koos praegugi selles mahajäetud majas.

Elina Tomingas
Uuemõisa Algkooli 5. klassist

Väikese koera jõulud

Jõulud jälle saabunud, mured võiks olla laabunud. Südameis peaks paistma päike, kuid siiski on üksi veel koerake väike.

Päkapikud head koerale toovad kondi ja kirjud sokid soojad. Kuid siis taipavad: ei aita vaid kuut, koerale vaja on peremeest uut.

Jõuluvana aitab koerakest, seab ta Anni trepile, sest koer on Anni ammune unistus, mis nüüd jõuluõhtul täitus!

Marie Ojamaa Tallinna Prantsuse Lütseumi 4. b klassist

See pilt on tehtud Tamme-Lauri tamme juures Võrumaal. Eesti kümnekroonise rahatahe tagaküljel on kujutatud sama puud.

Foto: Heidi Tooming

Tere, euro!

Pikka aega on kõneldud sellest, et Euroliidu liikmena asub ka Eesti kasutama samu rahatahti, mis on käibel euroalal: Belgias, Saksamaal, Kreekas, Hispaanias, Prantsusmaal, Iirimaa, Itaalias, Luksemburgis, Madalmaades, Austrias, Portugalis, Soomes, Küprosel, Maltas, Sloveenias ja Slovakkias. Uuest aastast alates pole meil Euroopas reisides tarvis enam raha vahetada. 14. jaanuarini 2011 saame poes sularahaga makstes kasutada nii Eesti kroone kui ka eurosid, aga kroone saab pankades eurodeks vahetada veel poole aasta jooksul. Ümberarvestuskurss on selline: 1 EUR = 15,6466 EEK. Edaspidi hakkavad isad-emad palka saama eurodes ja laste taskuraha on ka teistsugune kui siiani. Eks see alguses ole natuke harjumatu asi, aga küllap pikapeale harjume. Vaatame, mida arvavad eurode tulekust meie kirjalapsed!

Minu rahakott täna ja tulevikus

Praegu on veel kroonid. Varsti tulevad eurod. Kõik lapsed on õppinud kroonidega arutama. Nüüd, kus tulevad eurod, läheb raskemaks nii vanematel kui ka lastel. Natuke naljakas on mõelda, et ema või isa saab palka näiteks 200 eurot kuus. Poes on ka raske. Kaubad on tegelikkuses nii kallid, aga eurodega arveldades tundub, et tuleb tasuda väike summa.

Euro mõjutab ka eluviisi. Rahakotid lähevad väiksemaks, kuna on palju rohkem eurosente kui paberraha.

Praegu käib igal pool nn „euroremont“. Paljud majad ja kõrvalhooned lükatakse maatasa.

Asemele ehitatakse euronõuetele vastavad hooned. Inimestel tundub vähe raha olevat, kas siis ei tuleks odavam vanu ehitisi renoveerida? Nii jääksid juba istutatud ilupuud alles. Ka ehitusse kulub ohtralt puitu ja see pärast võetakse palju metsa maha. Mets on aga loomade varjupaik. Arvan, et inimestel on kõik vajalik olemas, aga loomadel? Loomade peale mõtlevad vähesed. Paljud loomad on varjupaigas. Saavad seal süüa ja juua.

Varjupaikade rahakotid on suhteliselt tühjad. Mina annetaksin küll tulevikus oma rahakotist mõned eurod varjupaikadele.

Margit Maide
Jõgeva Ühisgümnaasiumi 5. b klassist

Minu rahakott täna ja tulevikus

Praegu on mul väike pruun rahakott väikeste rahatahtedega. Aga kui ma suureks ja targaks saan, tahan ma raha mõistlikult ja kokkuhoidlikult kasutada. Kindlasti kogun ma oma raha pangas. Kui ma saan aga miljonäriks, siis ma aitan vaeseid ja pensionärist vanaema ja vanaisa. Keegi ei tohiks puudust ega tühja kõhtu kannatada.

Aron Kubja Loo Keskkool 3.b klassist

Eesti kroon ja euro

Eesti kroon on minu raha – maksevahendina pole paha. Kõik need on ilusad rahad, vaata neid, kui palju tahad.

Varsti euro meile tuleb, Eesti kroonile ukse sulle... Rahakotis uued mündid, käibevahendiks on eurosendid.

Marita Türkson
Uuemõisa Lasteaed-Algkooli 5. klassist

Tere, euro!

Praegu hoogsalt käsil euronaha tegu, juba isegi ma olen näinud tema nägu. Kroonil on ju nägu siiski palju kenam, aga noh, mis sellest – teda varsti pole enam! Kas on mulle eurost ükskord mingit kasu, seda praegu loota ilmselt veel ei tasu. Unistan, et suureks saades vinge auto saan, sellepärast iga senti juba praegu taga aan. Loodan siiski, et saan autoraha õnnelikult kokku – kui see euro ometi ei tõmbaks tagumikku lohku!

Mardi Truus
Tallinna Kadrioru Saksa Gümnaasiumist

Põlva Kunstikooli näitus "Alice läks Tartu, Alo jäi Põlva"

1. Regina Kalder
2. Kristi Tobreluts, "Kaks Mina" (õli)
3. Tilde Vihula, "Alice" (õli)
4. Vanessa Järv, Iris Täheha nukud

5. Põlva Kunstikooli III ja IV kursuse maskid "Uma peo intsitajad"
6. Sandra Hurt, "Kass"
7. Tiina Vester, gobelään "Vaibavaikus"

Jõuluõhtu

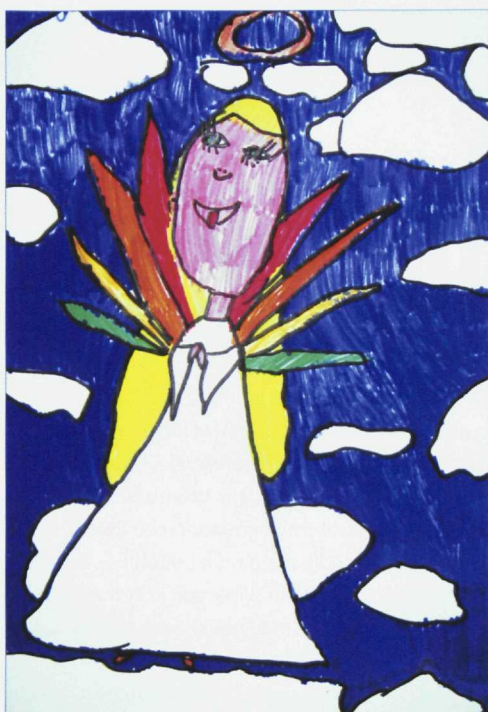
Kuusepuu ja heasüdamlik ingel

Oli mõnus jõululaupäev ja kell oli parajasti saamas kuus. Lapsed ootasid põnevusega jõulutaati ja valmistasid emaga piparkooke. Äkki koputas keegi uksele. Muidugi arvasid lapsed, et see on jõuluvana. Jõuluvana see loomulikult ei olnud, oli hoopis isa, kes tuli linnast poekottidega. Kotid olid täis igasugu jõuluasju. Lapsed kargasid isale sülle ja kallistasid teda suurest rõõmust. Muidugi oli neil kuusk juba toas säramas ja mõnusat aroomi igale poole levitamas. Piparkoogid tulid ahjust ja olid mõnusalt pruunid. Veidi aja möödudes tuli hakata neid roosa, sinise, rohelise ja kollase glasuuriga kaunistama. Kui seegi valmis, istuti diivanile ja jäädi ootama seda valge habemega taati kaugelt Põhjamaalt.

Äkki hakkas köögist kostma mingeid imelikke helisid. Kõik jooksid kööki. Kõigi imestuseks oli helitekitaja piparkook. See piparkook tegi häält, kuna tema oli jäänud ilma glasuurita. Ta oleks nii rõõmus, kui ka talle glasuuri pandaks! Kõik vaatasid piparkooki imestusega. Nad ei osanud midagi öelda, enne kui piparkook seletama hakkas, mis ta niimoodi nende tähelepanu tahtis äratada. See oli kasutu, kuna keegi ei saanud aru.

Siis ta lausa karjus: „MA TAHAN KA ENDALE GLASUURI PEALE!” ning oletas, et teised said aru. Lapsed hakkasidki kohe tegutsema ja kaunistasid ta igasugu värvidega. Lõpuks oli ta nii ilus ja pruuni värvi nagu eriti polnudki. Kuna pererahvas ei raatsinud teda ära süüa, siis riputasid nad piparkooki kuuske kaunistama ja jõulutaati ootama. Kell oligi juba nii kaugel, et jõulutaat pidi kohe koputama. See ka juhtus, ning pärast jõule hoidsid nad piparkooki veel järgmiste ja järgmiste jõuludeni.

Mari-Ly Semiskar
Kehra Gümnaasiumi 4.a
klassist

Kullo Suurmäitusest 2008

Elas kord ühe suure kraavi kaldal oma ema ja isa kõrval pisike kuusk, kellel oli palju sõpru. Väike puu oli nii lahke, et ei keelanud ühelgi linnul enda okste vahele pesa teha ega pahandanud, kui tuul vahel teda kõvasti sakutas.

Läks palju aastaid mööda ja kuusk oli sirgunud juba kahemeetriseks. Saabus talv ning lumi sadas maha. Ükskord detsembrikuu lõpus kuulis kuusk järsku kellegi samme. Peagi ilmus nähtavale mees, kirves käes. Ta ütles:

„Näe, kui kena kuusk! Selle võtangi jõulupuuks, sest kraavikaldad puhastatakse varsti niikuinii puudest ja võsast. Las toob siis vähemalt rõõmu meie perre.“

Kuusk muutus seda kuuldes kurvaks, kuid parata polnud midagi: ta pandi auto peale ja viidi linnakorterisse. Kuusk viidi tuppa ja pandi püsti. Terve pere, eriti lapsed, rõõmustas kauni jõulupuuga üle ning kõik hakkasid teda ehtima. Kõige kõrgemale kuuselatva pandi imeilus ingel.

Kui kõik olid magama läinud, küsis kuusk inglilt: „Kas sa rääkida oskad?“

„Jah,“ vastas ingel.

„Siis on tore, saame öö läbi juttu ajada,“ oli kuusk rõõmus.

Järgmisel õhtul panid pereisa ja -ema kuuse alla suured kingipakid. Kuusk küsis inglilt: „Mis kompsud need on?“

„Need on jõulukingitused. Jõulude ajal rõõmustatakse niimoodi pereliikmeid ja sõpru,“ vastas ingel.

Kuna ingel oli tema vastu nii kena, tuli kuusepuul mõte ka inglile kingitus teha. Mis see peaks küll olema? Lõpuks tuli talle hea mõte: et ingli võlukepp oli aegade jooksul palju kannatada saanud, siis otsustas ta inglile uue võlukepi teha.

Kuusk nägi maas vedelevat joogikõrt ja kuldset pakkimispaperit. Ta keeras sädeleva paberi ümber joogikõrre ning kleepis paberi oma vaiguga kindlalt kinni. Kaunistuseks lisis veel mõned oma okkad ja sädeleva vaigupisara. Öösel, kui ingel magas, pani ta kingituse ingli kõrvale. Hommikul oli ingel rõõmsalt üllatunud ning sai kohe aru, kes teda meeles oli pidanud.

Päevad möödusid ning jõulu-aeg lõppes. Inimesed viisid kuuse õue ning see kurvastas teda. Aga enne ta ei teadnud, et ingel on ta okste vahel, kui see ütles talle:

„Sa olid minu vastu nii hea, nüüd on minu kord. Sim-sala-bim, kuuseke, lenda sinna, kus on sinu uus kodu.“

Üks viibe uue võlukepiga – ja kuusk leidis end põlismetsast, kus ta tundis end turvaliselt ja hästi, sest sinnamaani kirved ja saed ei ulatunud. Inglise lendas tagasi taevasse, kuid igal aastal jõulude ajal tuleb talle ikka heasüdamlik kuusk meelde.

Jaan Viljak Koonga Põhikooli 6. klassist

Tiit Kändler, teaduskirjani

Maa pingutas elu eest

Elus asi on parim asi. Nii kinnitavad lemmikloomapidajad. Sama meelt on ka eluteadlased. Ent mis on elus asi, seda pole sugugi lihtne ütelda. Nii nagu elu tekkis eluta ainest, nii leidub eluta aine ja elusorganismide vahel mitmeid vahelülisid, mille elulisuse ja elutuse aste sõltub vaatekohast. Kuid elu sees ei arvaks ära, kui mitmekesine on elu ikkagi olnud ja on praegugi.

Kui te arvate, et me elame imetajate ajastul, siis eksite sügavalt. Tegelikult elame praegu putukate ajastul. Nemat ületavad meid igas mõttes. Neid on rohkem arvuliselt ja nad saavad paremini hakkama. Kui putukad ja inimesed kaalu peale panna, siis

kaaluvad putukad maid üle.

Igast kümnest loomaliigist on kaheksa lülijalgset, putukate enamik. Kui Maal peaks toimuma mingi üleüldine katastroof, siis loomadest on just mõnel lülijalgtsel kõige suurem väljavaade ellu jääda. Ämblik või prussakas on kindlasti paindlikum elukas kui inimene.

Elu on üllatavalt kohanemisvõimeline. Elusolendeid, olgugi et tillukesi, võib kohata kõrgetel mäeliustikel või sügaval ookeani põhjas, Gröönimaa jääväljadel või kuumavee allikates, vulkaanide nõlvadel või ookeani põhjast välja voolavates kuumas vees löõrides.

Elu on nii rikas, et inimene Maal elavate taimede ja loomade liikide arvu ei tea isegi umbkaudu mitte. Pakutakse, et praegu elab siin kümme kuni sada miljoni liigi esindajaid.

Paljud miljonid on tulnud ja läinud ning paljud on kadumas meie endi silme all. Arvatakse, et kogu Maa ajaloo jooksul on siin elanud kokku tuhat korda enam liike, kui elab praegu.

Elu sündis ühes pärilikkusega

Elu tekkis vähemasti kolm ja pool miljardit aastat tagasi, niipea kui meteoriidid Maa katkematu pommitamise järele jätsid. Maapind jahtus piisavalt, et keerulisemad keemilised ained püsima jääksid. Igatahes on vanimad siiani leitud kivistunud jäljed elusolenditest ehk fossiilid pärit tollest ajast. Gröönimaa sügavatest kivimitest on välja puuritud veelgi vanemaid kihte, kus on leitud iidsete rakkude sõrmejälgi.

Kui elu Maale ilmus, kestis ööpäev vähem kui 18 tundi. Kahvatu noor päike paistis taevas, saates oma planeetidele kolmandiku võrra vähem kiirgust kui praegu. Õhus polnud hapnikku. Puudusid mandrid. Vaid vulkaanidest saarte rühmad ulatusid välja lainete vahelt. Polnud putukate suminat ega lehtede sahinat. Vaid vulkaanipursked ja uluv tuul ilmestasis muidu vaikset keskkonda.

Siiani ei teata täpselt, millistes tingimustes tekkis esimene molekul, mis tegi elu võimalikuks. See on molekul, mille läbi saavad olendid järglastele edasi anda oma omadusi, pärilikkusaine molekul lühendatud nimega RNA. Kas oli see sügaval külma jääkatte all, mõõdukalt leiges tiigis või hoopis kuumaveallika voogudes või koguni sügaval ookeani põhjast üles paiskuva kuuma vee lõõris, kes seda teab. Tolleaegseid tingimusi on teadlased oma laborites püüdnud järele teha, ja mitmel juhul on lihtsatest molekulidest tekkinud keerulisemaid elu ehituskive.

Pole ka võimatu, et elu ei oodanud, mil maa selle valmistamiseks küpseks saab. Mõned teadlased arvavad koguni, et bakterilaadsed rakud tekkisid esmalt mõnel muul planeedil ja reisisid siia asteroididest kantuna, tulnukatena.

Kuidas ka esimesed ennast ise paljundavad molekulid ei tekkinud, kannavad need elusolendite pärilikkust edasi siiani. Imetillukesed elusolendid, mida me praegu seostame vaid haigust põhjustavate batsillidega, tegid valmis tee suurematele olenditele. Just nemad leiutasid pärilikkuse molekuli DNA ja valgud, millest on ehitatud kõik elusrakud. Just nemad arendasid täiuslikuks viisi, kuidas päikesevalgust toiduks muuta. Just nemad tootsid piisava koguse hapnikku, mida me vajame nagu õhku.

Plahvatuslik ajastu

Kui Maal nelja miljardi aasta eest tekkisid esimesed elu alged, edenes asi aeglaselt. Vaiksel, ent järjekindlalt tekkisid lihtsad üheraksed, bakterid, tuumaga rakud, vetikad. Nii jätkus areng 3,5 miljardit aastat. Ja siis äkki, 540 miljonit aastat tagasi, juhtus midagi, mis määras tühise mõne miljoni aasta jooksul ära Maa praeguse pale.

Enne seda oli elu ilus. Elusolenditel polnud skelette, nad hõljusid rahumeelselt meres, kasvasid suureks, püüdsid vees

Elusolendeid, olgugi et tillukesi, võib kohata kõrgetel mäeliustikel või sügaval ookeani põhjas, Gröönimaa jääväljadel või kuumavee allikates, vulkaanide nõlvadel või ookeani põhjast välja voolavates kuuma vee lõõrides.

hõljuvaid baktereid või muud pisemat söödavat ega tarvitse- nud liikuda ja end kaitsta. Polnud kedagi, kes neid sööks. Siis aga hakkas äkki tekkima loomariik ühes sellele omaste kodade ja luudega, küüntega ja hammastega. Rahumeelne elu oli lõppenud, koitis röövloomade ajastu. Elu ajaloo uurijad nimetavad seda aega Kambriumi ajastuks ja seda nähtust Kambriumi plahvatusseks. Ookeanid täitusid lüliljalgsete ja ussidega, krabikeste ja peajalgsetega, nii nagu muinasjutus kerkib ühe ööga loss ühes kokkade, teenrite ja seltsidaamidega.

Eesti on tänu Kambriumi plahvatussele saanud endale fosforiidi. Eesti on ka väheseid paiku maailmas, kus Kambriumi ajastul merepõhja settinud kivimid on nii madalal, et tulevad lausa õue välja.

Kambriumi plahvatusel ajal asus Eesti ja koos temaga Skandinaavia ning Ida-Euroopa hoopistükki samal laiusel, kust praegu leiame Lõuna-Aafrika Vabariigi. Meri oli mõnusalet soe. Surnud loomad vajusid põhja, ja kui neile settis küllalt kiiresti peale savikas kiht, jäid lagundavad bakterid hapnikunälga. Hapnikku mitte vajavad bakterid aga eristavad aineid, mis soodustavad kudede asendumist selliste mineraalidega nagu näiteks fosfaadirikas apatiit. Nii tekkis fosforiit, nii kivistus tolle kauge aja elu meile nähtavaks.

Eesti kivistite seast on leitud parkümmend tol ajastul elanud käsijalgsete liiki. Vanimaid neist võib leida Kakumäe kaldajärsakust. Teised jälle on end jäädvustanud Kambriumi sinisavis – sellesamas savis, millest Aseris põletatakse tellist või mida Kundas tsemendi sisse segatakse. Nii et me elame oma eelkäijate laipadest täis pikitud majaseinte vahel.

Üks võimalik viis, kuidas endale ette kujutada elu arengu käiku ajas, on võrrelda Maa ajaloo kulgu aastaringiga.

Maa sai alguse 1. jaanuaril. Esimene bakter ilmus veebruaris või märtsis. Esimesed hulkraksed taimed alles oktoobris. Käsijalgsed ilmusid lagedale novembris. Novembri lõpuks olid arenenud lõugsuused kalad. Maismaale ronisid loomad detsembri alguseks.

Dinosaurused valitsesid detsembri keskel ja surid välja umbes 26. detsembril.

Ahvaid ilmusid välja 29. detsembriks ja inimahvid 30. detsembriks. Nüüdse inimese otsene eellane sündis 31. detsembri keskpäeva paiku ja nüüdne inimene, *Homo sapiens*, ilmus aasta viimase päeva viimase 20 minuti sees.

Inimene lahkus Aafrikast ja asus elama Euroopasse aasta viimase kuue minuti jooksul ja leiutas põllumajanduse veidi enne aasta viimast minutit. Meie aga elame selle eluaasta viimases sekundis!

Nii et meie oleme võrreldes kogu muu loomariigiga uutulnukad planeedil Maa.

Kärt Hellerma

Kuidas me nõukogude ajal perega jõule pühitsesime

Nõukogude ajal ei tohtinud jõule pühitseda, sest seda peeti usklike pühaks. Usku nimetati Nõukogudemaal kodanlikuks igandiks ja usklikud olid põlu all kui rumalad, piiratud vaadetega inimesed. Nende hulgas pidi tegema selgitustööd, koolitamaks neist õigesti mõtlemaid, riigitruid kodanikke.

Nisugune väljendus kõneleb sellest, et nõukogude aja õpikutes ja ajalehtedes valitsenud keelepruuk määras oma kasutaja keerulise, lohiseva sõnamulina ohvriks. See tähendas, et inimene õppis pikalt rääkima või kirjutama, ilma et tal midagi öelda oleks. Mida mittemidagiütlevam ta olla oskas, seda rohkem võimukandjad temaga rahul olid. Komme rääkida üht ja mõelda teist oli toona üldlevinud. Lobedat, aga sisutut juttu kohtab ka tänapäeval, ainult nüüd on selleks teistsugused sõnad ja laused.

Aastavahetust ja aastavahetusega piirnevat aega nimetati nõukogude ajal näärideks. Lastel käis näärivana, kes jagas näärinke. Töökohtades peeti näärupidusid. Nääride mõiste

alla mahtusid nii jõulud kui ka aastavahetus. Näariaeg – ametlik ja lubatud – mätsis kõik erinevused ühtlaselt kinni.

Niikaua kui ma mäletan, on meie peres ikka jõule pühitsetud. Nii oli see ka sügaval nõukogude ajal. Kodusele jõuluõhtule järgnesid nääripeod vanemate töökohtades ja koolis – seal jagas näärivana lastele kommikotte, mis olid väga oodatud, sest mõnikord sisaldasid need komme, mida müügil ei olnud.

Jõululaupäevaks tuli toad ära koristada, vaibad välja kloppida ja põrandad pesta. Hommikust peale tuli köögist häid söögilõhnu ja meie arutasime, mida jõuluvana (või „näärivana“) meile toob ja kas tal viitsakimp ka võõl on. Jõuluvana tulekuga kaasnes lastel ikka väike hirm: ega ta mõnda meie vana vempu meelde tuletama hakka. Jõuluvana küsis ju uksest sisse tulles esimesena asjana, et kas siin elavad ikka head lapsed...

Salmid, mida jõuluvanale lugeda, tuli korralikult pähe õppida. Nende raamatust maha lugemine ei tulnud kõne allagi. Seda võisid endale lubada ainult ema ja isa ning ainult siis, kui

kinke oli nii palju, et ettevalmistatud luuleridadest jäi väheks.

Kui olime juba suuremad, siis arutasime õe-vennaga tasahilju terve eelneva päeva, et kes siis sel aastal jõuluvana teeb, kas isa ise või mõni meile tuttav onu. Vahel juhtus nii, et isa kadus enne jõuluvana tulekut kuhugi ära ja seejärel saabunud jõuluvanal oli väga tuttav hääl. Aga mis sest, see käis kombetäitmise juurde.

Seda, et jõuluvana pakid ukse taha jätab ja ise kohe edasi kiirustab, juhtus meie majas harva. Siis jagas isa ise pakid kätte ja salmi pidime talle ütleva. Võis ka juhtuda, et ema hakkas Lumehelbekeseks, kes aitas isal kingipakkide pealt saajate nimesid veerida.

Kuuse tõi isa turult aegsasti. See seisis enne ülespanemist kas kõõgiakna taga maja vastas või siis keldris. Kui kuusk oli juba olemas, siis olid jõulud nagu poolenisti kohal. Kuigi kuuski ei tohtinud enne 24. detsembrist müüma hakata, tehti seda ikka – sest metsast isa kuuske toomas ju ei käinud.

Jõululaupäeva hommikul otsis isa keldrist üles kuusejala ja tõi kuuse sisse. See oli alati natuke pühalik hetk. Ka kuuseehitmine oli eriline protseduur, mille võtsime tavaliselt ette koos õega. Kuuseehited olid õrnad ja ilusad. Neid tuli okstele kunstipäraselt sättida. Siis tulid küünlajalad ja lõpuks kuuseküünlad. Nende asetus pidi olema selline, et ülemine oks jääks küünlaleegist võimalikult kaugemale. Kuuselatva käis eriline tornkaunistus, millega oli parasjagu mässamist. Kui sellegi paika sai, võis jõuluõhtu tulla. Oh, see oli ilus pilt, kui kuusk oli ehitud ja küünlad põlesid.

Tagantjärele mõeldes kogunes meie peres jõuluõhtut pidama mitmesuguse meelsusega inimesi. Vanaisa-vanaema oli kristlased, ema ilmaliku mõtteviisiga ja isa eesti vanarahva usku, nagu ta ise ütles. Isa toonitas tihti, et eesti vanarahvas pidas jõule juba siis, kui ristiusku siinmail veel ei tuntudki ning et eesti rahva vanade jõlukommete taustaks on talvine pööripäev ja valguse võit pimeduse üle.

Ema oli ajaloo ja ühiskonnaõpetuse õpetaja, kes rääkis oma õpilastele päevast päeva, kuidas me kiire sammuga kommunismi poole astume. Pealekauba oli ema parteilane. Vaevalt et ta parteipileti abil maailmas midagi paremaks teha lootis, aga see tegi tal ametis püsimise kergemaks.

Isa polnud säärases reipas minekus eriti veendunud. Vastupidi, tal oli tulnud oma vastalise meele tõttu mitmeid aastaid Siberis veeta. Võiks öelda, et isa oli tagurlane, kes takistas sotsialismiideede elluviimist. Ometi ei takistanud erinevad vaated neil emaga teineteist armastamast. Toonane aeg kubises vastuoludest – ja see on vaid üks niisugune näide.

Jõulukuuse all istusid kõik sõbralikult koos – nii vanad eestlased, kristlased kui ka kommunistid. Küllap oli selles oma osa lastel, kes olid lihtsalt lapsed ja tundsid jõuludest puhast, rikkumata rõõmu.

Külla tulnud vanaisa-vanaema laulsid jõuluvanale Jeesuslapse sünnist kõnelevaid laule, lapsed ütlesid salme ja kui salmid otsa lõppesid, mängisime meie õega klaverit. Isegi mõni näpuharjutusteks mõeldud etüüd kõlas sel õhtul teisiti, pidulikumalt.

Salme oli igasuguseid. Nii tõsiseid kui ka riivatuid. Jõuluõhtul loeti kõiki segiläbi.

Üle lume lagedale. Sõitsid saanid, sõitsid reed, mööda pikka talveteed. Näärivana punanina hüppas üle laualina.

Pildid:
Rahumäe
Põhikooli
kunstiklassi
õpilaste
pisiplastika

Salmid, mida jõuluvanale lugeda, tuli korralikult pähe õppida. Nende raamatust maha lugemine ei tulnud kõne allagi.

Näärivana värises, laualina kärises. Oh kuusepuu, oh kuusepuu. Ta tuleb taevast ülevat, häid sõnumeid toob teile sealt.

Ka ema laulis meeleldi kristlikke jõulukoraale. Isa ei laulnud, ta vist isegi natuke häbenes ema heledat häält.

Igaüks näitas jõuluõhtul ennast natuke teistsugusest küljest, kui ta igapäevaselt oli. Ainult isa tegi jõuluvanale igal aastal ühte ja sedasama trikki: patsutas ühe käega pealage ja teisega tegi kõhu peal ringe. See ajas meid iga kord naerma. Isa ise ka naeris. Emal küll torises, „et oleks võinud juba midagi uut õppida“, aga jõuluvana andis isale paki ikka ja jälle kätte.

Kui jõuluõhtu sai läbi, kogus ema värvilised pakkimis-paberid ja nõõrid-paelad hoolega kokku ja isa pani raadio mängima. Siis oli pinge langenud ja kõik võisid olla jälle omaette, teha, mida tahtsid. Välisjaamade pealt tuli õhtu läbi ilusat jõulumuusikat.

Uinusime, kõrvaltoast kostev Vatikani raadio palvepomin kõrvus. *Ave maria, gratia plena, dominus tecum...* Oli hea, natuke pühalik tunne.

Kuuse- ja kommide lõhn hõljus õhus veel hommikulgi, kui isa meie tuppa ahju kütma tuli.

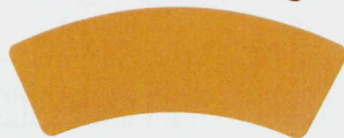

Lembitu mõistatus

#22
11.2010.

Kooli jõulupeol esines Lembit väikese mustkunstrikiga. Ta näitas publikule kahte erinevat "bumerangi" - suuremat kollast ja väiksemat punast, nagu on näha ka alloleval pildil.

Korraks peitis ta käed koos bumerangidega selja taha ja lausus võlusõnad. Võttes nüüd bumerangid uuesti välja, olid nende suurused muutunud - hoopis punane oli suurem ja kollane väiksem.

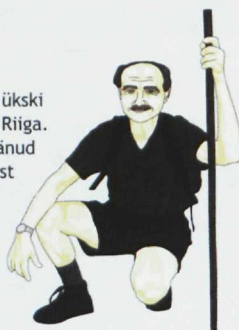

Kuidas Lemps seda tegi?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et mitte ükski kassipoeg, kass, korv ega tütar ei olnud teel Riiga. Kuna Tuudor liikus Riia poole ning kõik ülejäänud tulid talle vastu, olid nemad teel hoopis Riiaist eemale.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on aega terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris. Ja sedapuhku lausa uuel aastal!

www.
MaagilineMaailm.net

Mõistatuse tegi Ande

3 Nukumajade näitust võib praegu näha

- a) Tartu Mänguasjamuuseumis
- b) Kumus
- c) Tallinna Lastemuuseumis

4 Kõige tugevam hammustusjõud on

- a) valgehail
- b) hobusel
- c) elevantil

5 Vaikne ookean hõlmab Maa pindalast

- a) 3,05 %
- b) 30,5 %
- c) 13,5 %

6 Euro ei ole rahatähena käibel

- a) Soomes
- b) Rootsis
- c) Saksamaal

7 Keeli, milles Connie Francis oma laule salvestas, oli kokku

- a) 31
- b) 3
- c) 13

8 Estonias mängitava lastelavastuse „Käsitähe taevast“

muusika autor on

- a) Olav Ehala
- b) Priit Pajusaar
- c) Tõnis Kõrvits

■ Õiged vastused leiad sedasama ajakirjanumbrist tähelepanelikult lugedes! Nende vahel, kes saavad vastused toimetusse enne 5. jaanuari 2011, loosime välja LAHEDAID RAAMATUID!

1 Pöialpoiss on rahvuslinnuks

- a) Saksamaal
- b) Luksemburgis
- c) Norras

2 Koidurändur on Narnia kroonikates

- a) laev
- b) ajakiri
- c) võlur

„Lapsed, kes ütlevad, mitu adventi on meil enne jõulusid?“ küsib õpetaja. „Juku, kas sina tead?“

Juku vastab kukalt kratsides: „Kui ma ainult teaksin, mis riigi agentidest jutt käib, küll ma siis selle ka välja selgitaksin!“

Jõuluvana küsib kingikotti avades: „Ma tahaksin teada, kes on selles peres kõige parem laps?“

Lapsed hüüavad läbisegi: „Mina!“ – „Ei, hoopis mina!“ – „Muidugi et mina!“

„Tasa, tasa!“ manitseb jõuluvana. „Kui te selles asjas kuidagi selgusele ei jõua, siis öelge mulle, kes siin peres aasta jooksul kõige rohkem ema käske täitis?“ „Isa!“ vastavad lapsed kooris.

Juku paneb peo eel külmkapi mahla- ja limonaadipudeleid ning torkab teiste vahele ka paar tühja Coca-cola purki.

„Miks sa nii teed, Juku?“ pahandab ema. „Külmikus on niigi vähe ruumi ja sina topid sinna tühja taarat!“

„Jah, aga meie külaliste hulgas on alati mitu inimest, kes põhimõtteliselt Coca-colat ei joo!“ teatab Juku.

Mida söövad miljonärid jõulude ajal? Hoiupõrsaid.

Juku peres peetakse jõulupidu. Külaliste seas on ka üks viuldaja, keda palutakse mängida midagi ilusat. Kuid vaevalt on pillimees paar nooti kuuldavale toonud, kui Polla kohe häält tõstab. Viuldaja katkestab mängu ja alustab uut lugu – kuid ikka kordub sama: koer on otsustanud esineda koos temaga.

„Kuule, onu,“ küsib Juku kerge tüdimusega, „kas sa ei oska siis mängida mõnda sellist pala, mida koerad ei tunne?“

Juku perel on jõululaupäeval külas usklik vanatädi, kes nõuab, et söömaega tuleb alustada palvega.

„Teeme nii, et tänase söögipalve lausud sina, Juku, kui kõige noorem!“ ütlevad vanatädi.

„Aga ma ei oska!“ laiutab Juku nõutult käsi.

„Mis siin osata,“ julgustab vanatädi.

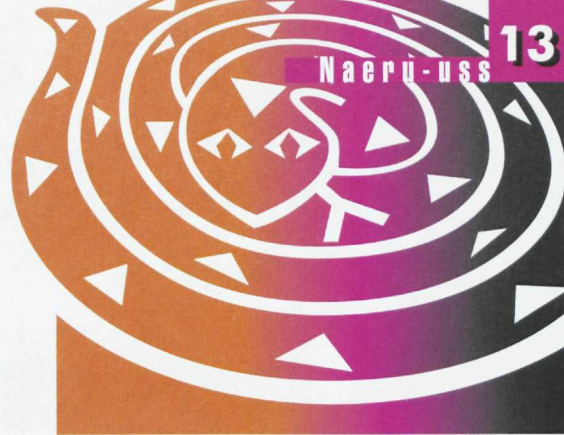
„Tuleta lihtsalt meelde, kuidas su ema enne söömaega taevasa poole pöördub!“

„Aa, seda võib!“ rõõmustab Juku, tõstab silmad lakke ja hüüab: „Tule taevas appi! Kes pagan meil käskis seda hullumeelset inimeste karja täna kokku kutsuda!“

Pärast pühi saadavad vanemad Juku poodi kõlbmatuks osutunud praadi tagasi viima.

„Mis sel prael siis viga oli?“ pahandab müüja.

„Isa ütles, et selleks kõlbab ainult saapataldu valmistada!“ teatab Juku.

„No miks ta seda siis ei teinud?“ küsib müüja irooniliselt.

„Eks ta ikka proovis ka, aga praad oli nii kõva, et naelad läksid kõveraks...“

Turist sattus inimsööjate restorani ja kiitis kelnerile: „Küll teil on siin laudadel kenad pildialbumid!“

„Need pole mingid pildialbumid,“ vastas kelner süngelt. „Iga oinas peaks taipama, et tegemist on menüüdega!“

Mida ütles kelnerile inimsööja, kes oli restoranilõunas pettunud?

„Öelge oma peakokale, et ta edaspidi kõigi roogade valmistamisel kasutaks ajusid!“

Missuguse autasu sai inimsööjast prints oma kangelastegude eest?

Kuningriigi ja pool printsessi.

Millest sõltub distsipliin klassis?

See sõltub tagumistes pinkides istujatest: kui nemad käratsevad mõõdukalt, siis saavad keskmistes pinkides istujad rahulikult mobiilimänge mängida ja ka esimeste pinkide asukate unerahu pole häiritud.

Juku ema helistab klassijuhatajale:

„Öelge, miks Juku tunnistusel on käitumishindeks jälle kaks? Minu teada pole ta viimasel ajal enam suuri pahandusi teinud...“

„Kas tõesti? Alles eelmisel nädalal ütles teie poeg mulle suu sisse, et ma olevat hobuse nägu!“

„Oi, see on tõepoolest mõtlematu tegu! Ma olen ju Jukule kümneid kordi öelnud, et pole õige inimesi välimuse järgi hinnata!“

Volli teeb heategevust

Ilmar Tomusk

“Aga ema, miks sa täna nii palju toitu ja kommi ostsid?” uuris Volli, kui ema kolme suure kotiga poest koju jõudis. Kahes kotis oli toidukraam ja kolmas oli täis komme.

„Me tahame isaga tädi Malle perele jõulurõõmu valmistada,“ vastas ema. „Tädi Mallel on seitse last ja sellepärast ongi kõiki asju nii palju.“

„Aga miks neil päkapikud ei käi?“ ei saanud Volli aru.

„Mulle toovad küll päkapikud iga päev kommi. Teie ei pea ju nende eest isegi maksma.“

„Sulle toovad päkapikud kommi sellepärast, et sa oled olnud väga hea laps ega ole viimase kahe nädala jooksul mitte ühtegi kodumasinat ära lammutanud,“ seletas ema.

„Aga miks nad siis tädi Malle lastele ei too, kas nemad lammutavad veel rohkem masinaid kui mina?“ oli Volli üllatunud.

„Ei lammuta, keegi ei lammuta masinaid nii palju kui sina. Aga tädi Mallel ei ole ühtegi tuttavat päkapikku ja sellepärast ei saagi tema lapsed peaaegu kunagi kommi. Ja jogurtit ja viinereid said nad viimati mitu kuud tagasi.“

Volli ehmus selle jutu peale, sest tema sõi jogurtit iga päev ja viinereid sai mitu korda nädalas.

Ema vaatas Vollile otsa ning lausus salapäraselt: „Kui just meie...“

Volli nägu lõi särama: „Kas meie oleme siis nagu päkapikud, et hiilime öösel salaja tädi Malle juurde ja paneme laste susside sisse jogurtit, viinereid ja komme?“

„Me oleme nagu päkapikud küll,“ nõustus ema, „aga me ei lähe salaja. Me lähme nende juurde kohe, kui isa töölt koju tuleb. Ja kui sa tahad, võid isegi päkapikumütsi pähe panna.“

Vollile see meeldis. Just eile ole vanaema talle kinkinud valge äärega punase päkapikumütsi. Ta pani päkapikumütsi pähe ja läks peegli ette.

„Nagu päris päkapikk,“ ütles ta. „Isa ei ole küll päkapiku moodi, isegi kui tal see müts peas oleks. Ta on ju nii pikk.“

Siis jõudis ka isa koju ja rõõmustas: „Nii tore, et päkapikud on juba valmis! Minu poolest võime kohe minna.“

Ta haaras toidukotid ja kõik kolm astusid lifti.

„Kotid on päris rasked,“ kiitis isa. „Mida sa ostsid?“ uuris ta ema käest.

„Kolm pakki makarone, kolm kilo jogurtit, kolm pakki müsli, kuusteist kohukest, kaks kilo viinereid, neli pakki kohupiima, natuke sinki ja vorsti, kolm kalakonservi, tüki sealiha, kaks pudelit limonaadi, kaks saia, kaks pakki kohvi, kilo juustu, mandariine, pähkleid ja hästi palju kommi.“

„Vägev, tädi Mallel ja lastel peaks küll hea meel olema,“ arvas isa. „Siis oleme meiegi jõuludeks kellelegi rõõmu teinud.“

Autosse istudes küsis ta: „Volli, kas me võime need kotid sinu kõrvale panna? Siis saad vaadata, et need ümber ei läheks.“

„Muidugi,“ naeris Volli.

„Ma hoian need täitsa püsti.“

Tädi Malle juurde oli üle saja kilomeetri ja kui auto linnast välja jõudis, hakkas Vollil igav ning ta otsustas vaadata, missuguseid komme ema oli ostnud. Volli tõstis kilekoti endale sülle ning hakkas kommipakke uurima.

Isa ja ema aga muudkui arutasid, kui tore on kellelegi head teha. Ja seda eriti jõulude ajal.

Kui isa, ema ja Volli Kadrinas tädi Malle ukse taga kella andsid, olid nad väga põnevil. Tädi tegi ukse lahti ja kõik tema lapsed jooksid külalistele vastu.

„Me tõime teile natuke jõulukraami,“ teatas ema.

„Vaatame kohe, mis seal on!“ hüüdsid lapsed, aga tädi Malle ütles, et laseme enne ikka külalised tuppa ja siis vaatame.

Vollit nähes lõi tädi Malle käsi kokku ja hüüdis: „Küll sina oled suureks kasvanud – ei tea, kas ma jaksan sind veel õhku tõsta nagu vanasti?“

Tädi haaras Vollil käest, viis ta elutuppa, tõstis õhku ja hakkas üles-alla hüpitama.

„Ma ei taha enam kõikuda, mul on paha olla,“ teatas Volli järsku.

„Aga päkapikkudele ju meeldib kiikuda,“ arvas tädi Malle ja jätkas Volli hüpitamist.

„Ma polegi tegelikult päris päkapikk,“ teatas Volli, võttis päkapikumütsi peast, pani selle suu ette ning hakkas öökima.

Tädi pani Volli kiljatades maha, tuiskas nagu keravälk vannituppa ja tõi seal pesukausi.

„Oksenda parem selle sisse,“ seletas ta Vollile, „siis läheb minu ja vaiba peale palju vähem.“

Volli pani käed soliidiselt selja taha, kummardus pesukausi kohale ning oksendas. Ning emale ja isale tundus, et peale ☐kolaadi ning karamellkommitükide seal suurt midagi polnudki.

„Ma tahtsin teada, kas need on ikka head kommid,“ seletas Volli, kui vaip oli puhastatud ja tädi Malle oli uue kleidi selga pannud. „Aga neid oli nii palju, et ma ei jõudnudki kõiki maitsta.“

„Aga tundub, et need olid ikka väga head kommid?“ muigas isa.

„Olid küll,“ oli Volli päri. „Täitsa head kommid, päkapikud võiks neid hommikul mulle ka tuua.“

Õnneks jäi suurem osa kommidest siiski tädi Malle lastele, nii et neid jätkus jõuludeks, vana-aasta õhtuks ja isegi uue aasta alguseks.

„Aga kellele me homme heategevust teeme?“ päris Volli, kui ta koos isa ja emaga jälle kodu poole sõitis.

Kullo Galerii näitusel "Sovisellid 2010"

Mustkunst

Trikk

Lembit sai jõuludeks palju kaarte. Mitte aga selliseid, mida postiljon toob, vaid hoopis mängukaarte. Neid kingiti talle nii kooli jõulupeol kui ka heade sõprade ja sugulaste poolt. Lõpuks oli poisil kaarte nii palju, et oleks võinud neist suure kaardimaja ehitada ja sinna sisse elama kolida.

Siiski, Lemps sai ka mõne tavalise jõulukaardi. Õigemini küll ühe – vanaemalt ja vanaisalt. Enamus poisi sõpru soovisid üksteisele häid jõule kas Facebookis või lasid jõulu-soovid SMSiga lendu.

Lembit oli mängukaartide üle loomulikult õnnelik. Tõsise mustkunstnikuna harjutas ta päevas mitmeid tunde ning kaardid kippusid ikka „kapsaks“ kuluma. Nüüd oli aga varu vähemalt kevadeni olemas.

Uute kaartidega harjutas Lemps veelgi usinamalt. Oli ju ka jõuluaheaeg, mis tähendab, et vaba aega oli käes küllaltki palju.

Suuremat näpuosavust nõudvate trikkide harjutamiseks oli Lembitul oma nipp. Nimelt pani ta kaks pakki kaarte kokku ning proovis trikki nii teha. Loomulikult oli see kaks korda suurema kaardipakiga keerukam, ning kui poiss mõninga harjutamise järel trikki ühe kaardipakiga teha proovis, õnnestus see imekergelt.

Sellisel intensiivsel harjutamisel oli muidugi ka üks suur miinus. Nimelt väsisid Lembitu käed lõpuks nii ära, et mõnel järjekordsel jõulusöömaajal ei tahtnud kahvelgi käes püsida. Jõulusööminguid – või õgimisorgiaid, nagu Lempsi õde Keit ütles – oli aga üle päeva. Külla kutsuti ja külas käidi vana-vanematel, ema sõbrannadel, isa töökaaslastel, perekonnasõpradel ja nii edasi ja nii edasi.

Pea iga kord, kui kõhud olid punni sõõdud, kõhatas isa hääle puhtaks ja lausus: „Ma arvan, et Lembit võiks nüüd mõne mustkunstitriki teha. Teate, ta on meil ikka väga lootustandev noor mustkunstnik.“

Mida pidi poiss sellises olukorras tegema? Ta ei saanud ju ometi öelda, et „lootusandval mustkunstnikul“ on sõrmed pehmed nagu keedetud spagetid!

Seda ta ei öelnudki. Selle asemel koukis ta taskust kaardi-paki välja.

„Kaardid on mul alati kaasas, seega miks mitte,“ lausus poiss kaarte segades. „Õi tegelikult võiks trikki seekord trikki teha keegi teine. Teate, ma suudan oma imelisi võimeid natuke ka oma abilistele üle kanda. Kas keegi oleks vabatahtlik?“

Maagilisi võimeid – kas või üürikeseks ajaks – tahab pea igaüks, seega soovijaid leidus alati.

Lembit ulatas segatud kaardid abilisele, juhendades: „Lao pakist kaksikümmend kaarti lauale hunnikusse, pildipool all.“

Abiline hakkaski kaarte lauale lugema.

„Tead, tegelikult ei ole vahet, mitu kaarti sa lauale laod. Võib olla viisteist, kaksikümmend, kolmikümmend... Lao nii palju kui tahad. Ja ära võta kaarte ainult paki pealt, võta suvalistest kohtadest – täpselt nii, kuidas ise tahad.“

Kui vabatahtlik oli kaardid lauale kuhjanud, juhendas poiss edasi: „Pane ülejäänud kaardid nüüd kõrvale. Need kaardid, mis sa välja valisid, lao nelja hunnikusse.“

Mõne aja pärast oligi laual neli kaardikuhja.

„Väga kena,“ jätkas Lemps. „Niisiis, sa valisid ise välja, milliseid kaarte tahad, eks?“

„Jah,“ kinnitas abiline.

„Valitud kaarte on täiesti suvaline arv ja sa võtsid need vabalt valitud kohast, eks?“

„Jah.“

„Siis,“ jätkas Lembit iga kaardihunniku pealmist kaarti ümber pöörates, „kui suur on tõenäosus, et iga kuhja pealmiseks kaardiks on äss?“

Tõenäosust ei hakanud keegi välja arvutama, aga olgu öeldud, et see on peaaegu olematu. Paistab aga, et mitte mustkunstnikule, sest iga kuhja pealmine kaart oli tõepoolest äss.

Kuidas Lembit seda tegi?

Triki saladus peitub kaartide segamises. Nimelt oli poiss juba eelnevalt pannud paki pealmisteks kaartideks neli ässa. Segades jälgis ta hoolikalt, et need ka sinna alles jääksid.

Ulatades paki abilisele ja paludes tal kaksikümmend kaarti välja laduda, hakkas vabatahtlik kaarte kõigepealt loomulikult paki pealt võtma. Kui vähemalt esimesed neli kaarti olid laual, katkestas Lemps vabatahtlikku, öeldes, et valigu hoopis suvalisest kohast suvaline arv kaarte.

Nii jäid lauale kõige alumisteks ikkagi neli ässa, ent pealtvaatajatele ja abilisele jäi mulje, et kõik kaardid olid juhuslikult valitud.

Kui lauale tekkinud kaardikuhhi nüüd nelja hunnikusse laduda, jäävadki viimasteks kaartideks neli ässa – üks iga hunniku tippu!

Mustkunstnik Ande

Eedu rikub jõule

Elas kord verivorst nimega Eedu. Talle ei meeldinud jõulud ja ta tahtis sel puhul midagi ette võtta. Kõndides päkapikk Arturi majast mööda, tuli talle pähe hea plaan. Eedu otsustas Arturi ära röövida. Siis oleksid lapsed õnnetud ja jõulud poleks nii rõõmsad.

Eedu hiilis majja ning varastas päkapikk Arturi.

Väike Mait, kes päkapikult kingitust ootas, hakkas nutma, sest Artur ei tulnud ega tulnud. Mitu päeva seisis suss aknalaul tühjana. Päkapikk Mikul hakkas lastest kahju ja ta tegi Arturi eest ka kingitiiru ära.

Kui verivorst Eedu seda märkas, näppas ta Maidu kingi ära, sest seal olid legod ja ka tema tahtis nendega mängida. Asemele viis Eedu verivorst Tauno, kelle Maidu kohe nahka pistis.

Maidu isa oli politseinik ja ta hakkas päkapikk Arturi kadumist uurima. Esimene ülekuulatatav oli verivorst Eedy.

Maidu isa küsis: „Kas te tunnete teda?“, näidates päkapikk Arturi pilti.

Eedu vastas: „Arturit vä? Pole kunagi varem kohanud.“

Õösel pimedas viis Eedu siiski Arturi koju tagasi. Tänuhikult ütles Artur Eedule: „Sa oled parim röövel, keda ma olen elus kohanud.“

Neist said head sõbrad. Tänu sõber Arturile on ka Eedu jõule armastama hakanud.

Britta Annom Tallinna 32. Keskkooli 5.b klassist

Päkapikkude üllatus jõuluvanale

Elas kord jõuluvana, kes oli juba kuuskümmend aastat vana. Ühel hommikul oli ta väga kurb ja päkapikud läksid asja uurima. Selgus, et jõuluvana tahaks, et tal oleks kordki elus jõulud nagu tavalistel inimestel. Terve päeva pakkisid päkapikud kingitusi ja kui saabus õhtu, oligi jõuluvanal jälle aeg tööle minna.

Kui jõuluvana oli lahkunud, otsustasid päkapikud jõuluvana üllatada ja talle ilusad jõulud korraldada.

Päkapikk Ants läks metsa kuuske otsima. Päkapikupreili Liina läks teistelt jõuluvanadelt uurima, kas keegi oleks nõus hiljem ka nende jõuluvanale külla tulema. Päkapikupealik koos kõige pisema päkapikuga otsisid samal ajal kapist välja tolmunud kuuseehted ja pühkisid need puhtaks. Varsti oli päkapikk Ants koos kuusega metsast tagasi. Pealik ja poju hakkasid kuuske ehitama, teised läksid kõõki piparkooke küpsetama. Õhtul hiljem jõudis ka jõuluvana väsinult koju tagasi ning leidis eest ehitud kuuse ja lõhnavad piparkoogid. Väsimus kadus kiirelt ning jõuluvana koos oma abilistega istus mõnusalt kuuse juurde ja nad kõik koos sõid maitsvaid piparkooke. Jõuluvana oli väga õnnelik.

Järsku kõlas uksekell ja sisse astus jõuluvana Oskar ning tõi kingitusi kõikidele päkapikkudele ja ka jõuluvanale.

Sellest ajast peale käib ka jõuluvanadel jõuluvana Oskar.

Katre Reinart Väike-Maarja Gümnaasiumi 5. B klassist

Palve jõulumehle

Jõulumees, sa ole tore,
probleem mul selles: raha pole!
Mõtlen – kui sa mulle raha annaks,
või siis panka üle kannaks...

Ma sind siiralt palun, va jõulumees,
ning tean, et põhjapõdrad sul pole saani ees.
Üks su põder eile mu aias möllas,
teine on rakendatud Tuhkatriinu tallas.

Kolmas üldse hanges roomas,
ütles, et käis kuskil limpsi joomas.
Neljandat pole kuulnud, pole näinud,
pole su karjamaal neid jahtimas käinud.

Lihtsalt su garaaži korra kiikasin
ja näpuga nurgas seisvale kingikotile viipas.

Nagu ütlesin, soovin “money”
ja siis paluks veel üks valge hani.

Kallis jõulumees – rahu!

Palun ära ole pahur!

Nüüd siis mõistan sind –

kõigel on oma hind.

Muidu peaksin võtma laenu,
tagasi maksta jõuaks hädavaevu.

Seepärast sult raha tahangi,
ehk annan selle kord ka tagasi....

Berit Keskra Kohilast

Kullo Lastegalerii näituselt 2009

Priit Parro

Kommiromaan

Päkapikud teevad palju tööd. Harva juhtub, et keegi nende tegemistest aimu saab, sest nad on kärmed ja liiguvad aina ringi. Päkapikud vaatavad maailma läbi päikesekiirte nii, et inimesed ei oska nende kohalolekut märgatagi. Sellepärast peetaksegi päkapikke tihti peale hoopis päikesejänkudeks.

Kord sattus ühe lastetoa seinale kaks päikesejänku kuju võtnud päkapikku. Üks neist oli poiss nimega Kris ja teine tüdruk nimega Kristi. Mõlemal oli suur kiirus sees ja nad ei märganudki teineteist enne, kui ühtäkki suure seinavaasi peal kokku pörkasid.

Esiailgu olid nad mõlemad õnnetusest pisut uimased ega saanud üldse aru, mis juhtunud oli. Kui see neile päralt jõudis, hakkasid mõlemad usinasti teise ees vabandama ja süüd enda peale võtma. Nii Kris kui Kristi tahtsid teineteisele midagi heastamiseks teha. Nad istusid koos terve päeva, et välja pinnida, mida kaaslane vabanduse märgiks tõeliselt ihkab. Selgus, et neil oli mõlemal üks suur südamesoov: nii Kristi kui Kris tahtsid, et lastel oleks veelgi toredam elu.

Nad istusid koos ja mõtlesid terve pika jõuluku. Mõtlesid ja mõtlesid, kuni viimaks armusid. Nad hakkasid pruudiks ja peigmeheks ning asusid veelgi innukamalt teineteise südamesoovi täitmise teele. Kristi ja Kris arvasid, et ehk saaksid nad lapsi tähelepanelikult jälgides paremini aimu sellest, mis neile rõõmu teeb. Nii suundusidki päkapikud lähimasse tallu ja hakkasid lapsi vaatlema. Nad muudkui vaatasid ja jälgisid, kuni lapsed läksid magama. Ka päkapikud olid väsinud, liiatigi oli neil kõht tühi. Nad ronisid ühe magava lapse voodi ääre all oleva sussis sisse puhkama. Krisil oli Kristi jaoks üks komm kaasa võetud ja kui ta seda oma sõbrannale pakkus, oli too nii õnnelik, et kallistas Krisi ja tegi talle koguni musi põse peale. Kris üllatus ja rõõmustas sedavõrd, et kukutas kommi käest ja ütles: „Oi!“ Selle peale ärkas voodis magav laps üles ja päkapikud jooksid ruttu sussist välja voodi all lamava tolmurulli taha.

Laps aga ajas end istuli, haigutas laialt, lükkas jalad sussidesse ja tegi ise: „Oi!“ Midagi oli tema sussis sees! Aga mis ometi? Õhtul olid mõlemad sussid ju tühjad! Laps võttis sussis jalast, kompas käega selle sees ning leidis kommi, mille Kris oli sinna pillanud. See avastus tegi lapse tuju nii rõõmsaks, et ta kohe kilkas naerda! Esiotsa ehmatas see Krisi ja Kristit väga, kuna nad pelgasid, et äkki on laps kohkunud. Kui too aga kommi mõnuga suhu pistis, mõistsid päkapikud, et see tegi lapse hoopis rõõmsamaks.

Kui tore! Lõpuks leidsid Kris ja Kristi vastuse küsimusele, kuidas nad laste elu veelgi paremaks teha saaksid. Sellest ajast alates iga aasta lõpus, siis kui õues on pime, lumine ja külm ning päkapikud ei saa läbi päikesekiirte enam hästi laste tegemist silma peal hoida, käivad nad lapsi valvamas öösiti ning jätavad neile sussis sisse kommi.

Diana Ostapenko Tallinna Kopli Noortemajas

Päkapikk

Kunagi ammu-ammu elas üks päkapikk, kelle nimi oli Suurpakk. Tänav, millel ta käis laste sussis sisse üllatusi panemas, oli Tondi tänav. Suurpakkale meeldis nimi väga ja ta jalutas sellel tänaval hea meelega. Vahel aga päkapikk laiskles või kui oli halb ilm, siis ei viitsinud ta tööle minna. Sellepärast ei olnud Tondi tänava lastel tihti sussis sees isegi mitte tolmu.

Aga kuna maailmas hakkasid inimesed väga hooletult rahaga ümber käima ning võeti liiga palju laene, siis tuli majanduskriis.

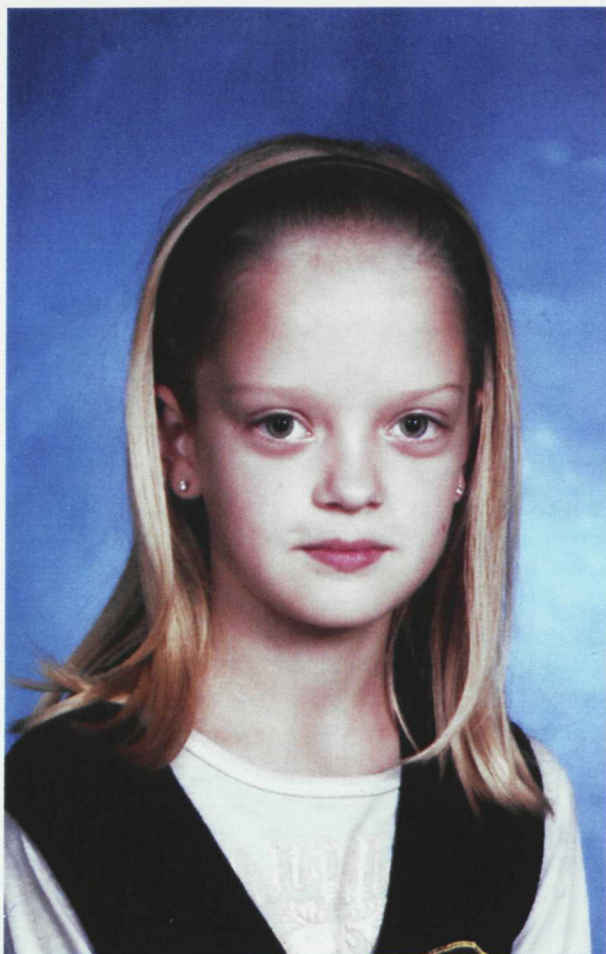
Majanduskriis saabus ka päkapikkude firmasse, kus töötasid sussis sisse üllatuste jagajad, ka selles firmas kärbiti palku ning koondati töötajaid. Niisiis ei jäänud Suurpakkal muud üle kui laisklemine lõpetada ja hoolsalt tööle hakata, et mitte koondatute nimekirja sattuda.

Päkapikk Suurpakk oli miskipärast oma töö ära unustanud. Õigemini mäletas ta vaid kõige lihtsamaid töövõtteid. Ta pidi teiste päkapikkude käest uuesti õppima sussis sisse üllatuste jagamist. Alguses ei tulnud tal see kuigi hästi välja. Päkapikk ei andnud alla ning püsis edasi. Varsti sai ta oma tööga jälle suurepäraselt hakkama.

Firmas korraldati jõulude ajal aasta päkapiku valimise konkurss. Kui võisteldi päkapikkude üllatuste jagamise täpsusülesannete voorus, siis juhtus jõuluime: päkapikk Suurpakk oli kõige parem!

Ja veel: kõik Tondi tänava lapsed olid edaspidi igal hommikul õnnelikud, sest nad leidsid nüüdsest alates oma sussis seest alati maiustuse ning Suurpakk ei unustanud kunagi kedagi ära.

Georg Randla Tartu Kivilinna Gümnaasiumi 5.b klassist

Ereth Karjama Saeult

Tere!

Mina olen Ereth Karjama. Ma käin Saue Gümnaasiumi 4.c klassis. Olen Saeult elanud 5 aastat. Mulle meeldib väga lugeda ja kirjutada luuletusi ja jutte. Hakkasin luuletusi ja jutte tegema juba 6aastaselt. Peale selle meeldib mulle ka sportida ja joonistada. Käin tihti sõpradega õues rullitamas ning niisama mängimas. Mul on ka väike 3aastane õde, kellega ma käin õues mängimas. Mulle meeldib Hea Lapse ajakiri väga ja ma loodan, et kui mu õde suuremaks kasvab, siis kirjutab ta ka Heale Lapsele.

Talv on tulemas

Saab sügis varsti läbi
ja kätte jõuab talv.
Enne talve tulekut
lapsed need arutavad:

“Kas lund on palju?
Kas lumememme teha saab?
Kas laste hääl on valju?
Kas piparkooki saab?”

Ning emad muudkui vastavad:
“Ikka saab, ikka on!”
Ning linnud ära lendavad,
ammu vette plärsanud on konn...

Kalakesed

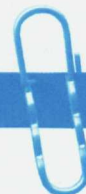
Mu kalakesed röömuhoos
ujuvad kümnekesi koos.
Kas mängivad peitust või kula,
seda küll ei tea mina.

Mu kalakeste akvaarium on puhas,
iialgi ujuda ei laseks ma neil tuhas.
Olgu siis kalakesi kas või kaksend kuus,
minu kodus ujuvad nad alati kõik koos.

Väiksed

Väiksed lapsed
ja loomad
ja lehed
ja puud...
Kõik võib olla väike,
ei midagi muud.

Mul sõnu pole lisada,
ei saagi ilma pisarata,
kui mõtled lapsepõlvest,
mil sinagi olid nii väike...

Pöialpoiss

Lumivalgekese muinasjutus on tegelasteks seitse pöialpoissi,

aga nendest täna juttu ei tule. Lind, kes kannab pöialpoisi nime, on selle saanud oma väiksuse tõttu – tegemist on Euroopa pisima linnuga. Sümboolselt on selle linnukese valinud oma rahvuslinnuks üks Euroopa pisemaid riike Luksemburg.

Oleme loodusfilmidest näinud, kuidas maailma pisimad linnud koolibrid tiibu väristades ühe koha peal õhus püsivad ja õienektariga maiustavad. Oskab pöialpoiski sama trikki, kasutades seda teinekord putukate noppimiseks okstetippudest. Igasugused putukad ja muud pisiselgrootud tema toiduks ongi. Neid otsides valdab ta meisterlikult ka tihaste ja siisikeste osavust, rippudes peenikestel okstel, selg allapoole. Kui enamusega talvistest linnukestest on lootust koduaias lindude toidulaual kohtuda, siis pöialpoiss sinna naljalt ei satu. Tema püüab metsas hakkama saada ja lihatoidule truuks jääda ning sageli saab see talle saatuslikuks. Nii pisikesena, kaaludes vaid 5–7 grammi, ei ole lihtne meie suhteliselt karmile kliimale

vastu panna ja nii hukkubki meil külmematel talvedel suur osa pöialpoistest. Õnneks ei jää kõik pöialpoisid talveks kohale eluga lotot mängima, väga paljud siirduvad Kesk-Euroopasse, siia tuleb aga lisa põhja- ja idapoolsetelt pesitsusaladelt. Nii et meie talvised pöialpoisid võivad olla hoopiski koroljokid (vene keeles *королёк*) või hippiäinenid (soome keeles *hippiäinen*).

Pöialpoisi venekeelne nimetus viitab tema kuninglikule välimusele – on tal ju justkui kuldne kroon peas. Üle pealae jookseb tal musta ääristusega kuldkollane triip, mida isaslinnd ärevuses üles turritab. Ka ladinakeelne nimetus *Regulus* tähendab tõlkes kuningakest. Enamasti ei pane me neid pisikesi kuningakesi metsas tähelegi, sest põhiliselt otsivad nad toitu kuuskede võrades, moodustades talviti segasalku tihastega. Ka nende peenikesed kutsehüüud ei eristu väikeste tihaste omadest ning nii võibki mõnigi inimene oma elu ära elada pöialpoisiga teadlikult kohtumata. Teinekord satuvad need pisikesed kaunitarid siiski ka metsa alusrindes liikuma, eriti tõepäraselt muidugi kadastikes, kus mets ongi madalam. Ning kui siis sattuda pöialpoiste liikumisteele, võib neid üpris

Ülikõrgete nootide ning ühtlaselt rütmiliste liirituste järgi on põialpoisi laulu hea meelde jätta ning hiljem ära tunda ilma lindu ennast nägematagi.

lähedalt rahulikult silmitseda, sest inimese suhtes need linnukesed sugugi pelglikud küll pole. Võivad möödaminnes isegi korraks õlale istuda, olen seda ise kogenud.

Kui teoretiseerida, et põialpoiss õlale istudes laulu lahti laseks, võiks eakamal inimesel see siiski kuulmata jääda, sest põialpoisi laul on ülipeenike, kõige kõrgemate nootidega linnulaul, mida vananeva inimese kõrv lakkab kuulmast ühe esimese loodushelina. Noorena on see siiski väga hästi kuuldav ning põialpoisi laulu tasub metsa, parki või kalmistule otsima minna juba veebruari lõpust alates. Muidugi võib seda kuulda terve kevade ning suvelgi, vahel varasügiseni välja. Ülikõrgete nootide ning ühtlaselt rütmiliste liirituste järgi on põialpoisi laulu hea meelde jätta ning hiljem ära tunda ilma lindu ennast nägematagi. Pikk lauluperiood on põialpoisel aga sellepärast, et ta pesitseb ühe hooaja jooksul kaks korda. Kuna nii pisikesel linnukesel pole eluiga kuigi pikk (keskmine vaid paar aastat), on vaja usin olla järglaste soetamisel. Oma pisikese samblakera meenutava pesa ehitab põialpoiss tavaliselt kuuse oksaotste külge rippuma ning vähesed inimesed on seda leidnud ja oma silmaga näinud, aga see-eest on kümnekonnal imepisikesel põialpoisipojal seal hea

turvaline suureks kasvada. Pesa on pehme ja seest sulgedega vooderdatud. See põialpoisilaps, kes on vanematelt kõhutäie kätte saanud, poeb kohe pesapõhja, andes ruumi ukse juurde kogunenud tühja kõhuga õdedele-vendadele, ja nõnda nad seal aina positsioone vahetavad. Nii käib see kõigis meie vähemalt veerand miljonis põialpoisiperes. Enne veel on aga põialpoisiema pesapõhja mununud mitmekihiliselt kümme-kond muna, mille kogumass ületab kaugelt põialpoisi enda kehakaalu. Väike, aga tubli!

Müüdi järgi on põialpoiss ka veel kaval. Kord korraldanud linnud võistluse, kes suudab kõige kõrgemale lennata. Ning kui siis kotkas lennanud peaaegu päikeseni välja, aga enne siiski väsinud, näinud ta oma pea kohal põialpoisi veel kõrgemale lendamas. Põialpoiss olla end varem peitnud kotka sulgedesse ning kasutanud sinnamaani priiküüti. Nii lennanudki põialpoiss päikeseni ning kõrvetanud seal oma pealae kuldseks.

Igal juhul saame meie sellest vaid rõõmu tunda, et eesti-maistes metsades elavad sellised tibatillukesed kaunid linnukesed, kes mõjuvad jõuluajal metsakuuskedel imesümpaatsete ehetena.

MIS ON ÜKS SUPERSULI ILMA SUPERKANGELASETA?

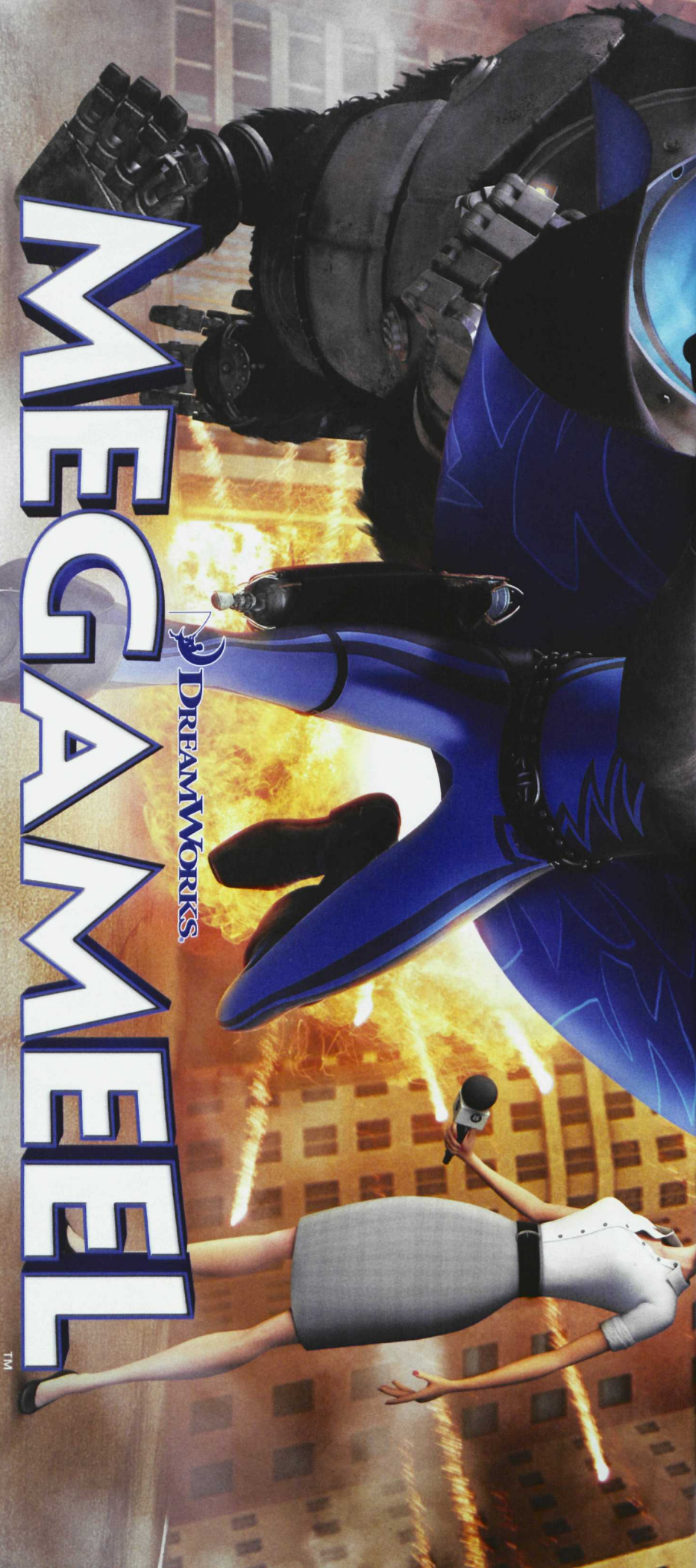

Felisev muusika

Hanna-Liina Võsa

Foto: Teater Vanemuine

MEGAMIND

3D

KINODES 17. DETSEMBRIST

DREAMWORKS ANIMATION SKG PRESENTS A PDI/DREAMWORKS PRODUCTION "MEGAMIND" MUSIC BY HANS ZIMMERMANN AND LORNE BAILEY WRITTEN BY ALAN SCROUDGRABET & BRENT SIMMONS EXECUTIVE PRODUCERS STUART COOPER AND BRIAN KOPPELMAN PRODUCED BY LARA BIRNEY DENZEL AND ALAN SCROUDMO DIRECTED BY TOM MCGRAATH

Megamind.com

Ka valitud kinode 2D-ekraanidel

Teatripäkapiku luureandmeid

Teatripäkapikk käis Triibu-Liine palvel teatrites luurel – et kas on seal ka päkapikkudele mõni etendusekompvek aknale asetatud? Maiuspalu näikse sel koolivaheajal olevat hulganisti! Kõige pisemaid ootab **Nuku- ja Noorsooteatri** kaks etendust: kõigepealt **Tarmo Männardi** talviste muinasjuttude kogumik pealkirjaga „**Hamster, kes söi ära jõuluvana**“, mis põhineb tsehhi kirjaniku **Milos Macoureki** kolmel lahedal muinaslool, mille lavastas **Virko Annus**.

Lavastusega „**12 kinki jõuluvanale**“ mis rajaneb soomlaste **Mauri** ja **Tarja Kunnase** lahedatel lasteraamatutel, debüteerib lavastajana **Taavi Tõnisson**, keda nukuteatri publik seni tundis vaid näitlejana. Dramatiseeringu tegi **Urmas Lennuk**, kunstnikutöö tuleb **Kalju Kivilt** ja kaasa lööb kogu Nuku- ja Noorsooteatri näitetrupp, nii et kirev ja külluslik jõulumaailm peaks pakkuma lusti nii suurtele kui väikestele teatri- ja jõuluvanasõpradele.

Ka **Ugalas** saab näha uhiuut lastelavastust: **Anna Krogeruse** „**Isa talveund**“ saavad väikesed viljandilised ja nende külalised vaadata terve jõulukuu vältel. Lisaks sellele on mängukavas ka „**Limpa ja mereröövlid**“ ning sügisel käramüraga lavale lennanud „**Karlsson katuselt**“, kus lapsed mängivad päris lapsed. Karlssoni fännidel tuleb siiski oodata jaanuari keskpaigani – siis hakkab see parajalt paks mees parimais aastais uue hooga tembutama ja irriteerima.

Kõige värskem uudislavastus on Vanemuises aga **Richard Rodgersi** muusikal „**Helise muusika**“, mis sobib vaatamiseks-kuulamiseks nii suurtele kui ka väikestele. Peaosalist Mariat mängivad-laulavad **Birgit Õigemeel** ja **Hanna-Liina-Võsa**, kes, muide, oli lapsena – ja mitte väga ammu – Hea Lapse kaanetüdruk!

Emajõelinnas pole lastetükkidest puudust: lisaks „**Ninasarvik Ottole**“, „**Detektiiv Lottele**“ ja „**Nukitsamehele**“ jõudis hilissügisel Vanemuise lavale noore helilooja **Tauno Aintsi** ballett „**Mowgli**“, mis on isevärki ja kaas-aegne variant Rudyard Kiplingi samanimelisest raamatust.

Rahvusoperis Estonia esietendub pühade eel koguni kaks lastetükki: mudilastele mõeldud **Tõnis Kõrvitsa** ja **Heljo Männi** muusikal „**Mõmmi jõuluaabits**“, mille lavastas **Ivo Eensalu**, ja koolilastele sobilik **Olav Ehala – Leelo Tungla** „**Käsitöökosmosest**“, mille lavastas **Garmen Tabor**. Tükis teeb kaasa terve rida noori andekaid tulevikutähti, kes praegu õpivad Georg Otsa nimelises Tallinna Muusikakoolis.

Lavastaja **Ivo Eensalu** on tänavu töökad jõulud: teist tema käe all valminud muusikalavastust „**Võlur Oz**“ saab näha **Nokia kontserdimajas**. Selles Harold Arleni – E. Y. Harburgi L. F. Baum'i samanimelise raamatu järgi kirjutatud muusikalisis mängib väikest tubliit Dorothyt Marilyn Jurman, teistes osades on Tõnu Kilgas, Madis Milling ja Kristo Ukanis. Lavale on loota ka päris koera, kellel pole Dorothy seiklustes sugugi väike roll.

A U T A S U S T A M I N E

Kiitmis-Kukk Braavo kuulutab

„Kikerikoo! Kikerikoo!
Braavo bravissimo! Saabus
hulgaliselt kiiduväärt kaas-
töid teemal „Töökas koer!”“

Erilist esiletõstmist väärivad*:

1. Türi Gümnaasiumist: Mirko Martjak, Cätlin Taimre, Anneli Kraiss (1.b); Kaur Kutti (2.a); Joosep Kaasiku (3.a); Markus Sulg (3.b); Kärt Allik, Selina Malinina, Magnus Tempel (4.a); Stiiv Andri Koppelman (4.a); Risto Adorov ja Renaldo Tome (4.c).
2. Jõgeva Ühisgümnaasiumist: Ingle Kürsa (2.b)
3. Tartu Lasteaia Kanne: Martin Gross
4. Sõmerpalu Põhikoolist – Annabell Dontsov (5.kl)

Tänu sõnad: Puurmani Gümnaasiumi 1. ja 3. klassidele ja Väike-Maarja Gümnaasiumi 3.b klassile.

„Loomuliku liikumise“ **SUUR AASTAPREEMIA** kuulub Türi Gümnaasiumi 4.a klassile (õpetaja Marika Roosileht).

*Autasuks liitlata toodangut või joonistustarbeid.

Suur ja südamelik AITÄH kõigile!

TÖÖKAS KOER

Oh, kui meie väike Vigri,
töötaks veidi ometigi!
Mitte ei lesiks diivani peal
ja vaataks televiisorit seal.

Aitaks mind ta kõigis töodes,
abistaks ka kausist süües,
Jookseks, mängiks, hüppaks ka –
oh, küll tahaks sellist koera ma!

Aga ei, tema on laisk,
varsti kaob ta koeravaist.
Aga tal polegi ju seda vaja,
kui ETV kahest näitab Tomi maja.

* Vigri on siin luuletuses koera nimi.

Annabell Dontsov Sõmerpalust

Heaolu
südamele
liikumise

TÖÖKAD KOERAD

Üks töökas koer on taks.
Tema nimi on Maks.
Ta metsas jahil käib,
nii vähemalt mulle näib.

Teine koer on kelgukoer,
tema kohta palju loen.
Nii vapper kui ka tugev ta,
sest kelgu peale ronin ma.

Kolmas koer on hundikoer,
nüüd ma ruttu peitu poen.
Maja kaitseb väga trullit,
ja haistab lõhnu vastu tuult.

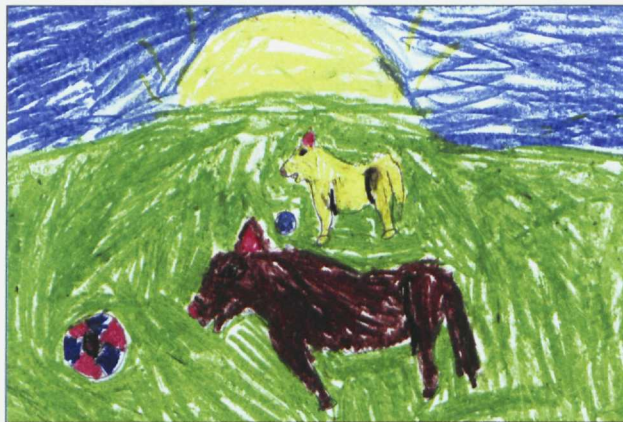
Neljäs koer on kalli,
tema nimeks Polli.
Ta hästi lambaid karjatab
ning mulle rõõmsalt naeratab.

Viies koer on bernhardiin,
ta aitab seal, kus lumelaviin.
Inimesi otsib igalt poolt,
nii lumest, risust kui ka soost.

Renaldo Tome
Türi Gümnaasiumi 4.c klassist

Joosep Kaasiku (3.a) Türi Gümnaasiumist

Anneli Kraiss (1.b) Türi Gümnaasiumist

Cätlin Taimre (1.b) Türi Gümnaasiumist

Magnus Tempel (4.a)
Türi Gümnaasiumist

				meeter Paul	tänav Tallinna vana- linnas	Leedu pealinn	Ärni suurim jõgi Pakistanis	
				seen mehe abikaasa keskaegne kaupmeeste või käsi- tööliste koondis				põllu- harimise riist pühapilt
				mina inglise keeles väike luine kala eit ja ...	kasvõi ... neljaks Rooma number 49			
Kärt	Eesti rahvatants ...kisa ...temp	agarus, virkus, töökus	maamaja koos põldudega Kaia Kanepi				Olivia ülihea, suure- pärane	
					märg maa virk, usin			
karusnahkne rõivas kontserdi programm väga lai ja lapik kala			suurt jõudu omav Eesti pea- minister			Isaac Newton Eesti	sealiha nahk	
tähestiku esimene täht vanem on seenior, noorem on ... Konrad	Neil Armstrong 3 x täht		hektar Inga			Aleksis Kivi 6. noot		
				Ott Hugo Treffner	Eesti domeeni- lühend	Rooma number 999 peal vene keeles Kaarel		
sööginõu, pesunõu .. ja kuulsus Nord		kitsi, liiga kokkuvõidlik Alfred rohupoe müüja, farmatseut						

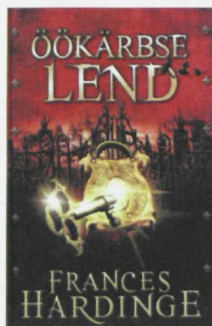
Ristsõna koostas Ilmar Trull

Vastus saada toimetusse! Parimatele lahendajatele "Juku juntsüklopeedia"!

Vanal heal Inglismaal juhtub kummalisi lugusid

Inglise kirjaniku **Frances Hardinge** 'i "**Öökärbse lend**" on värvikas ja põnev lugu 12aastasest orvust Moscast, kes põgeneb oma kodukülalt ja satub suurlinna Mandelioni, kus teda tõmmatakse kaasa ohtlikesse mängudesse. "**Öökärbse lend**", Hardinge 'i esikromaan, on pälvunud mitmeid auhindu ja pakub kindlasti ka meie lugejatele palju põnevust. Raamatu tõlkisid **Anna-Magdaleena Kangro** ja **Kattri Ezzoubi** ning kirjastas **Draakon & Kuu**.

Hakkame mängima!

Just koolivaheajal tasuks lahti lüüa **Krista Kivisalu** raamat "**Vanad head õuemängud**" ning vaadata, mida need isad-emad ja vanaisad-vanaemad väiksest peast mängisid. Raamatus on üle neljakümne eelkõige õues mängimise mängu eesti laste mängude kuldvarast: hargkull, ukapeitus, kapsapea ja vanaema lõngakera. Mõnda neist sobib ka toas mängida – ning talvevaheaeeg ongi mõnusasti sisustatud! Mängude juures on ka pildid ning raamatu sabas valik liisusalme.

Kalad avastavad inimesi, inimesed kalu

Jüri Tamm, Monaco Vürstiriigi aukonsul Eestis, kõneleb oma lasteraamatus Monaco Vürstiriigist ja Larvotto ranna mereriigist, mis ju mõlemad meil siin Maarjamaal üsna tundmatud. "**Kalake Rufino mereriik ja imeline monegaskide maa**", millele joonistas pildid **Raivo Järvi** ja mille avaldas **Ajakirjade Kirjastus**, annab lugejatele aimu nii maa- kui mereelanikest ja nende elust-olust.

Juntsüklopeedilisi teadmisi meie kirjalastelt

Rõõm teatada, et "**Juku juntsüklopeediast**" on nüüd olemas ka korduustrükk – raamatu esimene trükk ilmus teadus- ja haridusministeeriumi toetusel ja läks laiali kõigisse koolidesse, kuid paljud lapsed ja õpetajadki soovisid seda koolihuumoriraamatut endale hankida, ning nüüd on kollaste kaantega kogumik poodides saadaval. Raamatus on anekdoote, koolimulle, kiiksuga lauseid kirjanditest, liisusalme, teste ja salmikuvärsse – ikka Hea Lapse praeguste ja ka nüüdseks juba suureks kasvanud kirjalaste sulest. Hea tuju on koolilapse jaoks niisama vajalik kui pliiaat ja pinal! Raamatu illustatsioonid tegi Türi koolitüdruk **Iti-Pätirik Järve**.

Kõik lapsed koos jänesega kitse hüppama!

Mõistatamist on nii lapsed kui ka täiskasvanud armastanud ajast aega. Eesti Kirjandusmuuseumis on talletatud igasuguseid mõistatusi – nii eelmiste sajandite laste äraarvamisi, piltnõistatusi kui ka uueaegsemaid naljaküsimusi. **Piret Voolaid** valis nende seast välja 500 lustakamat ja sättis raamatusse "**Jänes hüppab kitse**", et kõik lapsed saaksid nuputades ja naljatades mõnusasti aega viita. Kitsehüppaja jänese raamatu kõrvale võiks soovitada kogumiku eelkäijat, mis kannab pealkirja "**Kus sõnu, seal mõnu**" ja mis ilmus samuti **Ajakirjade Kirjastuse** väljaandena.

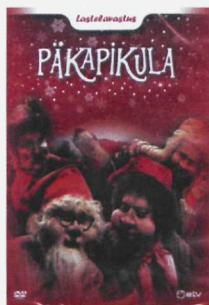
Enne jõule õnneseenele!

Puravikke ja riisikaid pole meie kandis mõnda aega nähtud, kuid see-eest tuli poodi mõnusa muusikaga CD, mis kannab nime "**Õnneseen**". Plaadil on kaks tosinat **Tõnis Kõrvitsa** lastelaulu, nimilaulu tegi kuulsaks Maarja-Liis Illus juba mudilaseks, kuid ka terve rida televastuste kaudu tuttavat lugu Eesti Raadio laululaste ootab kuulamist ja kaasa laulmist: "**Leopold-võimlemine**", "**Postikana**", "**Mõmmi laul**" ja paljud teised.

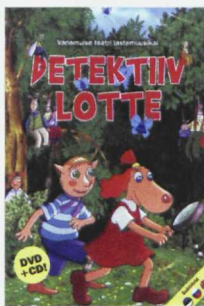
Päkapikkudele külla!

Kes koolivaheajal teatrisse ei jõua, see võiks jõuluvanalt kingituseks paluda mõne mõnusa lastelavastuse DVD – näiteks ETV varamusse kuuluva “Päkapikula”. Seda 1981 valminud lavastust vaatasid juba teie isad-emad. **Ene-Maris Tali** kirjutatud loole tegi laulud juurde helilooja **Tõnu Naissoo** ja luuletaja **Priit Aimla**. Päkapikulas tegutsevad näitlejad **Arvo Kukumägi, Ivo Eensalu, Ene Järvis** ja paljud teised. Koll, kes Päkapikula elu põnevaks ajab, on **Ago Roo**.

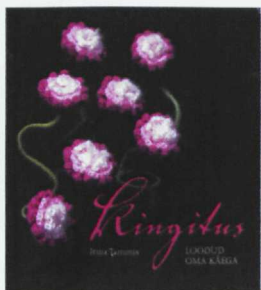
Lotte kutsub vaatama ja kaasa laulma!

Kuigi **Vanemuise** etendust “**Detektiiv Lotte**” on vaatamas käinud juba rekord-arv publikut, leidub kindlasti hulgem lapsi, kes tahaksid Lottega koduski asju ajada ning etendust ikka ja uuesti vaadata. **Priit Pajusaare, Janno Põldma** ja **Heiki Ernitsa** muusikalis mängivad peaosi **Gerli Padar** ja **Robert Annus**, kaasa löövad **Maria Soomets, Aivar Tommingas, Maarja Mitt, Jaan Willem Sibul** ja paljud teised andekad näitlejad. Muide, lisaks DVD-le on kenade kaante vahel ka heliplaat lauludega, nii et laula ja lusti, nagu jaksad!

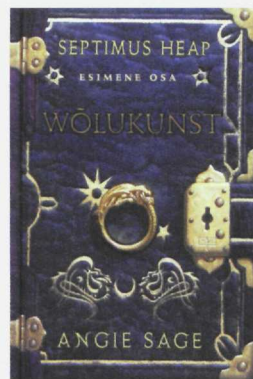
Kingituste kõrgaeg on käes!

Kui oled jõuluvanale juba oma kingisoovid teele saatnud, kuid äkki selgub, et mõni sõber või sugulane vajaks hädasti kena kingitust, siis löö aga lahti **Irina Tammuse** ilus ja õpetlik raamat “**Kingitus**”, mis ilmus kirjastuse **Tammerraamat** kaudu. Raamatust leiad näpunäiteid nii suurte kui ka väikeste kingituste meisterdamiseks alates maasikakõrvarõngastest ja lõpetades maitsemaaildega. Sellist teost vajaksid kindlasti ka päkapikud!

Wõluv raamat

Nõia- ja võluriraamatukogu saab nüüd täiendada uue teosega. **Angie Sage** on inglise kirjanik, kelle rohkete raamatute seas on “**Septimus Heap. Wõlukunst**” seni kõige mahukam. Raamatus peitub palju salapärast: nimikangelane Septimus kaob oma pere keskelt kohe pärast sündimist, ning tema asemel tuuakse Heapide perre hoopiski Jenna. Kuna Septimus on seitsmenda poja seitsmes poeg, siis omab ta erilisi võluvõimeid, tänu millele lugu läheb aina põnevamaks. Autor pole kade ja pakub lugejatele raamatu sabas katsetamiseks mõned loitsudki. Miks mitte wõluda endale näiteks nuhk-kärbeid? **Mark Zugi** illustreeritud ja **Merlin Laansoo** tõlgitud raamatu avaldas kirjastus **Pegasus**.

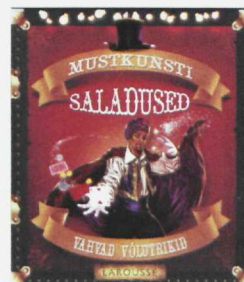
Väike jõulujuturaamat

Mõnedki lapsed soovivad suureks saadeks hakata jõuluvanaks, kuid ega jõulumehed amet alati nii kerge olegi, kui pealtnäha paistab. “**Jõuluvana, kes kartis lapsi**” on **Leelo Tungla** jõulujutukogumik, mis pajatab mitut liiki jõuluvanadest – üks neist kannatab seljavalu all, teine kardab ulakaid lapsi... Kuid õnneks saavad nemadki oma muredest üle – jõuluajal juhtub ju nii mõndagi! Raamatus, mille kirjastas **Tammerraamat**, on kuus jõulujuttu, millele on ilusad värviküllased pildid joonistanud **Anne Linnamägi**.

Raamat nagu trikilaegas!

Valgel jõuluvaheajal meeldiks kindlasti nii mõnelegi lapsele ajaviiteks mustkunstiga tegelda ja kirjastuse **Varrak** välja antud “**Mustkunsti saladused**” sobib ühtaegu nii õpikuks kui ka trikitaamiseks: väikesest kohvrikesest leiad nii mõndagi vajalikku, milleta üks korralik maag toime ei tule. Muidugi tuleb sellist trikki nagu näiteks “Võlupöial” tükk aega harjutada, kuid üks pikk koolivaheaeg olegi leiutatud puhkuseks ja tembutamiseks!

Lõngapäkapikk

Lõngapäkapiku valmistamiseks on sul vaja vähemalt 3 cm läbimõõduga metallist või plastmassist rõngast. Kui sul sobivat rõngast ei ole, siis lõika see papist. Nüüd on sul vaja punast ja valget jämedat lõnga mütsiks ja habemeks. Lõngast lõika umbes 15 cm pikkused jupid ja kinnita need narmastena ümber rõnga nii, nagu näed joonisel. Keera lõngajupp ümber punaste narmaste otste ja seo kinni. Lõngajupi otsad seo kokku aasaks, millega saad oma päkapiku üles riputada. Valgete narmaste otsad jäta lahti. Nendest saad päkapikule habeme. Aja kaks pärliit tugevale niidile ja kinnita silmadeks rõnga keskele. Pärlite vahele võid kinnitada ka nina. Nii saad dekoratiivse päkapiku, mille võid riputada kaunistuseks kuusele, kardina külge, aga sellega võid kaunistada ka kingipaki.

Sulle häid pühi soovides,
Lully Gustavson

Jõulud jõuavad kätte!

Minu lemmikaeg aastast on kätte jõudnud! Jõuluaeg on juba väikesest peale mind võlunud lumesajuste ilmade, küünlaleegi, jõululaulude, piparkookide ja hapukapsalõhnaga.

Puuviljakompott

Mu emapoolne vanaema armastab ikka sellist kompotti valmistada. Tõeliselt maitsev magus-toit, mis nõuab tegelikult vähe vaeva. Minu arust sobib see väga hästi üheks jõulude magusroaks.

Vaja läheb:

- 100g rosinaid (pool pakki)
- pakk kuivatatud aprikoose (150g)
- pakk kuivatatud ploome (150g)
- 2 mandariini
- 3 kruusi kuuma vett
- 3 teelusikatäit tärklisi
- paar supilusikatäit külma vett
- 3-4 supilusikatäit suhkrut

Vala rosinaid sõelale ning loputa kuuma veega läbi. Seejärel pane rosinaid, aprikoosid, ploomid ja mandariinükid potti ning vala peale kolm kruusi kuuma vett. Pane pott tulele. Kui segu keema hakkab, lisa suhkur. Keeda kompotti ligikaudu pool tundi. Lõpus võta kruus ning sega seal segamini tärklisi ja paar supilusikatäit külma vett. Vala segu pidevalt segades kompotile, sega kõik hoolikalt läbi ning keera tuli maha. Lase kompotil enne sööma hakkamist jahtuda.

Kokka ise!

Ingverilimonaad

See on üks põnev retsept julgetele katsetajatele. Selle inglisekeelne nimetus on "Ginger ale". Pärit on see lirimaalt ning oli eriti populaarne aastatel 1860-1930 Ameerika Ühendriikides. Mina olen selle joogi suur fänn, aga Eestis seda ma näinud pole. Seepärast peabki ise käised üles käärima ning kosutava ja vürtsika limonaadi tegemise käsile võtma.

Vaja läheb:

- 2 pöidlauurust juppi ingverijuurt
- 4 supilusikatäit pruuni suhkrut (võib ka valget)
- veerand kruusi kuuma vett
- umbes pool liitrit mullivett (mina kasutasin sidrunimaitset)

Ingverisiirup

Koori ingverijupid ning riivi peeneks. Võta vakkpann või paksema põhjaga pott, lisa sinna riivitud ingver, pruun suhkur ja natuke kuuma vett. Lase ingverisiirupil ligikaudu 20-30 minutit vaikselt tulel podiseda. Vala ingverisiirup suuremasse kaussi, lisa mullivesi, sega hoolikalt läbi ning vala pudelisse. Limonaadi säilita külmkapis. Korraga võib teha ka topeltkoguse, kui jook maitseb.

Imede Linna võlurid

Tallinna Linnamuseumi Lastemuseumis on avatud kuni 16. jaanuarini 2011 nukumajade näitus „Imede Linn“. See on linn, kus mäng ei saa kunagi otsa. Imede Linnas ootavad külalastajaid kõikvõimalikud imelised

elanikud, kelle majakeste ukSED on lahkelt avatud. Sul on võimalik tunda end tõelise Gulliverina ja imetillukeste majakeste ustest-akendest sisse piiluda. Nii, nagu igaüks meist on täiesti isemoodi, on ka majakesed Imede Linnas väga erinevad ja oma omanike nägu. Linn ei sündinud mitte võlukepikese abil ühe ööga, vaid on mitmete päevade, kuude ja koguni aastate töö. Võlurite vanus ulatus 2. – 70. eluaastani, osalesid vanaemad, vanaisad, perekonnad, lasteaiad, kunstikoolid. Heal lapsel õnnestus autasustamise päeval vestelda Imede Linna võluritega, kes lahkelt nõustusid jagama oma majakeste sünnilugusid.

Toski Loss, autorid ema Kaja ja poeg Lauri Raitar. Konkursi peapreemia

Toski loss on 13 aasta jooksul valmis võlutud ema ja poegade koostööna. Lossi eest saadud peaauhinda on vastu võtnud ema Kaja ja poeg Lauri Raitar. Lossi ehitamist alustas Kaja 13 aastat tagasi, kui vanem poeg Mario oli alles viie aastane ja Lauri alles paarikuune. Kuna Lauri oli siis väga raskelt astmahaige, ehitas ema spetsiaalse magamistooli, kus poja pea oli temale sobivas asendis, et hingamine jätkuks. Ja selle tooli kõrval öösiti poja hingamist

valvates pidi ema tegema midagi tõeliselt huvitavat, et suudaks ärkvel püsida. Nii jutustabki loss ka sellest, et öösiti võib sündida imelisi mõtteid.

Nii nagu kasvas ja muutus loss, on ka Laurist kasvanud 13aastane väga vahva ja loominguline poiss, kelle ideid on tarbekunstnikust ema oma fantaasiat rakendades ellu viinud. Ja nii nagu iga kodu, ei saa ka see loss mitte kunagi päriselt valmis. Algsele rüütlilinnusele on tehtud juurdeehitisi. Lossi sõjakad esiisad on nüüdseks vaid portreedena saali seintel ning lossis elab sõbralik kunsti- ja teadusehuviline perekond. Tõeliste võlurite jaoks pole ideid, mida ei saaks teostada. Võlurid suudavad kõike teha millest iganes: papist, paberist, pärlitest, jõätisepulkadest ja kõrvarõngastest, hoia vaid oma silmad ja fantaasia avatud. Sealjuures võiks küsida, kas Eestimaal on veel üht 13aastast poissi, kes on oma lossi kööki valmis voolinud kõik porgandid ja kõrvitsad? Õigusega võib Lauri end nimetada lossi inseneriks ja olla oma väikestele sugulastele lossigiidiks. Kuidas saab lüüa kellatornis kella? Mis lossi erinevates tubades parajasti toimub, kes mida teeb, keda ootab, mida uurib või

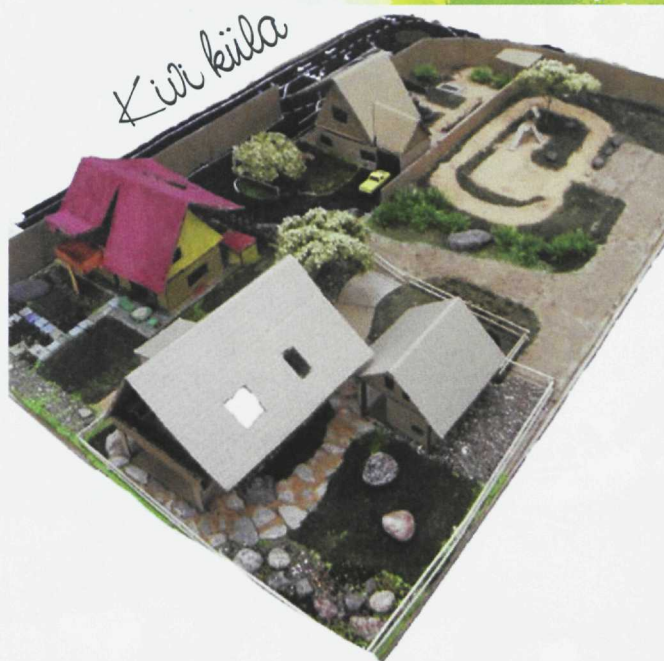
valmistab? Kus on kaubalift? Kus on keemik, kunstnik, astronoom ja pagar? Kes mööda redelit üles torni ronib? Kes istub korstna otsas? Ja kui palju üldse on lossis kummitusi? Lauri teab, Lauri vend Mario teab ja ema Kaja teab samuti, ja ning kui Sina hästi teraselt Toski lossi akendest ja ustest sisse piilud, siis leiad nii mõndagi põnevat ja üllatavat. Mine ja avasta ise!...

Kummituste Maja, autor Meeli Pärtelpoeg.

Eesti Rahvakunsti ja Käsitöö Liidu eripreemia

Meeli tiktud Kummituste maja on välja võlutud tema ammu- sest unistusest, kui Meeli oli veel väikene tüdruk ja igatses kangesti oma nukumaailma kõige sinna juurde kuuluvaga. Oli vaja vaid värvilisi lõngu, mulineed, plastmassist kanvaad, näpuosavust ja nii sündis lugu, mis jutustab meile kummituste majakesest. Selles sõbralikus värvilises tiktud majas elab kummitusteperekond: isa, ema, poeg ja pisiütär. Kuigi teatavasti on kummitused kerged, hõljuvad ja õhulised, on maja siiski väga vastupidav ja mänguks alati valmis. Kui hoolega vaadata, saab selles majas end väga mõnusasti sisse seada: seal on tiktud köök, magamistuba, elutuba. Pere lemmikpaik on rõdu ja terrass, kus sageli koos aega veedetakse. Maja eriliseks osaks on korsten. Et miks korsten, kui ahju ei ole? No ehk sellepärast, et korsten on pere jaoks nagu üks lississekäik: kummitused ju teatavasti oskavad lennata, seega on väga mugav majja siseneda korstna kaudu.

Tikupoiste maja, autor Harry Gustavson.

Lastemuuseumi väikeste külastajate lemmik

Tikupoiste maja on Harry Gustavsoni poolt valmis võlutud ligi 30 aastat tagasi, üsna samal ajal, kui oli käimas suvila ehitus. Mõlemad majad on tänaseni kindlalt püsti. Tikkudega teatavasti mängida ei soovitata. Aga maja võib neist ometi välja võluda, ja seda Harry oskab. Harry naine Lully tunneb samuti võlukunsti. Nimelt on Tikupoiste maja lähedal naabruses Putukate-mutukate lasteaed, mille Lully meisterdas oma lastelastele. Lastelastel juba vanaisa ja vanaemaga igav ei hakka, sest mäng on suur osa Gustavsonide elust. Harry Gustavsoni pereteater mängib ja jutustab lugusid kõigile Eestimaa lastele. .

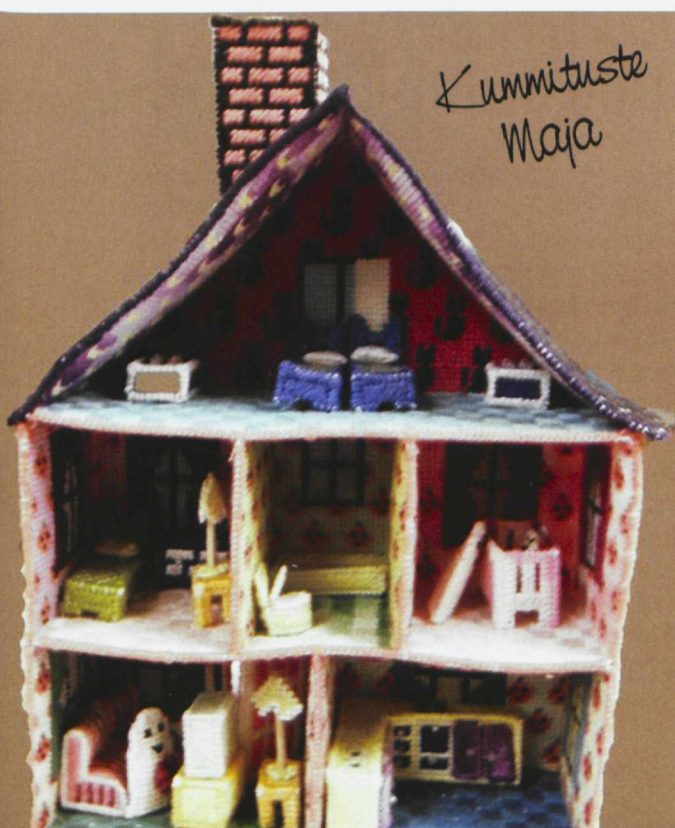
Lossist, tikupoiste ja kummituste majast jõuame väga tänapäevase lahenduseni.

Kivi küla, Mathias, Liisa Veski ja Martin Sepp.

Mängulise ja põneva lahendusega kodu eripreemia.

Nagu iga vahva projekt, sai ka see alguse väga lihtsast ideest: nimelt ehitati gloobuse pappkarbist mitmekorruseline autoparkla ja nagu ikka iga linnaku juures, oli vaja lisada teid, kortermaju ja haljasalasisid. Nii valmis Kivi küla, kus suvel haljendab rohi ja talvel sajab lund. Kogu küla on aga mängimiseks lähedalt pandud ratastel alusele. Kuid see pole sugugi kõik. Majakesi on Imede Linnas tervelt 36. Kõige rohkem rõõmustab nii Lastemuuseumi kui ka Imede Linna võlureid just see, kui nende võlukunst ja mängulust innustab kõiki nii suuri kui väikesi linnakülalisi ümbritsevat enda ümber märkama, meisterdama kodusid neile, kes veel koduta, ja oma tehtut edasi pärandama. Mängides õpid omatehtut hoidma, nii nagu seda tegi sada aastat tagasi üks väike tüdruk, kellele ema Christiina nukumajakese meisterdas. Selle nukumaja juubeli auks ootab Sind nüüd Tallinnas Lastemuuseumis Imede Linn.

Kirjutas ja pildistas Kristina Kruise

polly

pocket™

Hot Wheels

Maailm pole ilmaki olnud mänguasjatu!

Olgu ajad rikkad või vaesed, kasvagu lapsed maal või linnas – ikka ja alati on meisterdatud lelusid, millega on mõnus mängida. Meie esivanemad lõikusid puupulka-dest lehti ja hobuseid, õmblesid kokku kaltsunukke ja ehitasid lumest kindlusi ning meisterdasid liivast losse.

Iga ema ja isa võib meenutada oma lapsepõlvest mõnda lemmiklelu – paljudel on need koguni alles hoidud. Kas need mänguasjad erinevad Sinu omadest, hea lugeja?

Joonista ja kirjuta meile oma lemmikmänguasjadest! Ja kui saad vanematega jutule, siis võiksid nende mängumaad samuti meenutada!

Ootame joonistusi ja kirjutisi toimetusse **5. jaanuariks 2011!**

Parimad tööd avaldame ja nende autorite vahel lähevad loosimisele Polly Muhedike komplektid ja Hot Wheels'i mudelautod Rimonnelt! Peaaühinnaks Hot Wheels'i ämblikuga vigurrada!

R A H N U

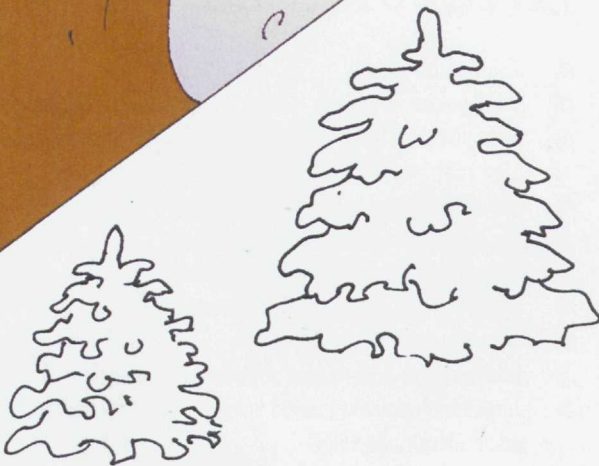
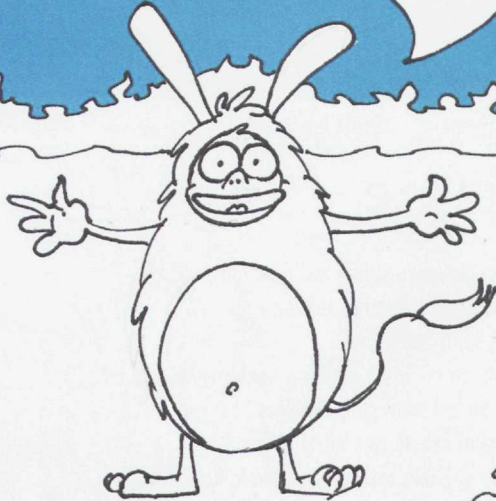
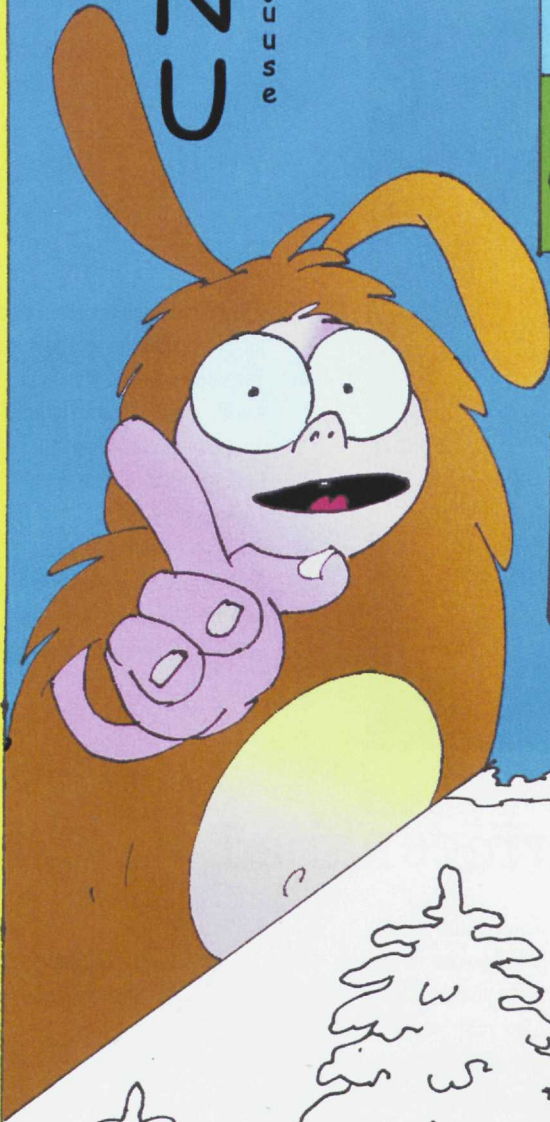
reet mängel - juusse

tahaks sellel aastal
jõuludeks midagi
erilist.....

midagi mida teiegi ootate,...

mõtlete, et osa koomiksit jäi värvimata?!
EKSITE
tahtsite ju valgeid jõule!!
SAITE NÜÜD!!!!!!

Iti Põtrik Järvelt

- ☞ Kodumaiseid piimatooteid toodavad meiereid, välismaiseid teiereid.
- ☞ Venemaa on nõus loovutama Kuriili saared Jaapanile juhul, kui vastu saavad Jaapani.
- ☞ Kaalujälgijad tähistasid korjusepäeva.
- ☞ Taevasa on pidevalt pilves.
- ☞ Rahvakunstringi võetakse vastu uusi leelotajaid ja luulutajaid.
- ☞ Loomaaed laenuab kaisukarusid.

Paetisme

- ☞ Enne ära nõiakaevu sülitä, kui pole loitsinud.
- ☞ Korstnapühkijad tähistasid tuhkapäeva.
- ☞ Karlssonil sõitis katus ära.
- ☞ Euro tulekuga on Eestit tabanud nakkusviirus, paljud inimesed on hakanud pappi kõhima.
- ☞ Kes krooni ei vaheta, see eurot ei saa.
- ☞ Järgmiseks sügiseks on plaanis ehitada keskmise kallakuga kool.
- ☞ Kui hinnad taevani tõusevad, siis hakkab tasuma taevasa.
- ☞ Rahukonverentsil pommitati esinejaid küsimustega.
- ☞ Pangas avastati pankrotipesa. Loomakaitsjad paluvad seda mitte lammutada.
- ☞ Laulupeole oodatakse kõiki neid, kelle laul pole veel lauldud.
- ☞ Eestis hakatakse ehitama teoinimestele karpmaju.
- ☞ Tervisekaitse tahab tsirkuses ära keelata mustkunsti, pidades seda ebahügeeniliseks.

Armeenäljad

- ☞ Tema seisab istudes.
- ☞ Nüüd hakkame astuma – mitte muusika saatel, vaid ringis.
- ☞ Mille poolset erinete lammastest? Ei erinegi. Ütled lambale: „Jää vait!“, aga tema räägib edasi nagu teiegi.
- ☞ Kõigil puudujatel seista ühte viirgu.
- ☞ Kas te fotografeerisite fotograafi juures?
- ☞ Kas te vähemalt oma silmadega mõtlete?
- ☞ Sõduril on pea selleks, et mõelda. ja ajud, et aru saada.
- ☞ Õnn keeras meile fortuuna.
- ☞ Homme peate kõik tõusma nagu korgid pudelitelt.
- ☞ Järgmiseks õppuseks peavad kõigil „noortel“ olema juuksed aetud ülevalt alla välja.
- ☞ Vana radist õpetab nooremat: „Mida kõvemini karjud, seda kaugemale on kuulda.“

● "Narnia kroonikad: Koiduränduri teekond"

Kauged rajad kartumatud kangelased ja üks sinine pahalane

Jõulukuu on kivistulul ligi hiilinud ja lisaks kauaoodatud koolivaheajale, jõuluvanale, piparkookidele ja kõigele muule heale toob see kuu ka kinodesse nii mõndagi head, mida suurelt ekraanilt vaatama peaks. Ruumipuudusel teeksin kiirelt juttu kahest 3D-seiklusest, mis on täiesti erinevad lood, kuid sarnased selle poolest, et neid lihtsalt peab vaatama.

10. detsembril jõuab samaaegselt muu maailmaga Eesti kinodesse suur seiklusfilm **"Narnia kroonikad: Koiduränduri teekond"**. See on järjekorras kolmas muinasjutuline lugu, mille tegevuspaigaks salapärase kuningriigi nimega Narnia, kuhu pääsevad vaid harvad ja valitud. Nendeks on Pevensie pere lapsed, kes tunnevad seda paika ning keda tuntakse ka seal. Sedakorda pääsevad nad õilsa prints Caspiani laevale "Koidurändur" just siis, kui see on teel suurtesse seiklustesse, et murda kuri nõidus, mis mereäärseid rahvaid hirmu all hoiab. On ka üks suur muudatus: nimelt nüüd tuleb kogu Narnia võlumaailm ekraanilt vaataja silmadesse läbi 3D-prillide, nii et saalis istujad tunnevad end ise justkui "Koiduränduri" pardal seilavat.

Enamus lugusid kangelastest ja superkangelastest jutustavad kurjuse alistajatest, päeva päästjatest ja muidu väärivatest võitlejatest, kes ei salli silmaotsaski ülekohtu, kurikaelu ega midagi ebaausat. Lustiline 3D-komöödia **"Megameel"** vaatab hoopis pealt, kuidas käitub üks pahalane. Ja mis juhtub temaga siis, kui ühel päeval ei ole tal võtta igipõlist vihavaenlast –

valgesse riietatud kangelast Metromeest, kellega ta on juba aastaid edutult lahinguid löönud? Seda, kuidas Megameel olukorda lahendada püüab ja kuidas seda mõne aja pärast kahetsema peab, ning mis sellest kõigest kokku saab, näete kinosaalis istudes juba oma silmaga.

Ongi kogu lugu. Käituge ilusti, et mitte jõlumehe musta nimekirja sattuda, kuulake ema-isa sõna ja pidage alati meeles, kus asub kõige lähem kinol! Häid jõule ja rõõmsat aastavahetust, jaanuarikuus räägime juba tempokast anima-seiklusest "Rapuntsel". Järgmise korran!

Kinokuju

● "Megameel"

Rikkurid kahekaupa kosmosesse!

Kui siiani võisid miljardärid endale küll kullast koerakuute ja briljantidega kaunistatud kempsupotte hankida, kuid kosmonautide, astronautide ega hiinapärase taikonautidegi sekka nad ikkagi ei pääsenud, siis hiljuti otsustas ameeriklaste firma Xcor Aerospace selle mure murda ja turule tuua kahekohalised kosmoseraketid Lynx, millega on võimalik väga krõbeda hinnast 4 minuti jooksul tõusta 61 kilomeetri kõrgusele. Sellest kõrgusest saab jälgida nii tähti kui ka meie planeedi kaunit kaarduvat horisonti. Mõne minuti jooksul on rikkastel kosmoseränduritel võimalik tunda ka kaalutut olekut. Sõit kahekohalises kosmoslaevukeses kestab kokku umbes 25 minutit ja tegelikult pääseb reisile korraka vaid üks rahakas olemus – piloodistmel peab istuma siiski oma ala asjatundja.

Enne

Pärast

Proteesiga kaunitar

Valgepea-merikotkad on uhked ning kaunid linnud, kelle esindaja valiti, muide, 1984. aastal Los Angelese olümpiamängude maskotiks. Valgepea-merikotkad toituvad küll põhiliselt kaladest, kuid saavad

hakkama ka suuremate saakloomadega. Kuid ega neistki alati õnnetused mööda käi: näiteks toimetati Idaho osariigis asuvasse St Marie loomakliinikusse Alaskalt pärit valgepea-merikotkas Beauty, kelle uhke noka ülaosa oli salaküti kuul kaasa viinud. Kolm aastat veetis seitsmeaastane Beauty loomade varjupaigas ning sai süüa-juua vaid tänu heade talitajate abile. Siis aga märkas õnnetut lindu insener Nate Calvin, kes pildistas nokakõnti ning tegi arvuti abil valmis kõndi külge sobitava nokaproteesi mudeli. Valenokk valmistati plastmassist ning kinnitati nokajäänuste külge titaan- ja kuldplaatide abil. Nüüd suudab Beauty süüa ja juua peaaegu sama osavasti nagu ta terved liigikaaslased. Calvin peab aga plastnokka ajutiseks ja kavatseb linnust kaunitarile valmistada veelgi vastupidavamast materjalist nokaproteesi.

Vaga vesi, sügav põhi

Meie planeedi suurimal veekogul on kena vaga nimi – Vaikne ookean. Kuigi see ilmameri võib vahel ka üsna tormakas olla, on ta kogu poolest vägagi soliidne „lom-bike“, võttes enda alla rohkem ruumi kui kõik Maa mandri-alad ühtekokku. Vaikse ookeani suurus on 156 miljonit ruutkilomeetrit ehk 30,5% meie planeedi pindalast. Võrdluseks olla öeldud, et Atlandi ookean hõlmab 33 ja India ookean 28 miljonit ruutkilomeetrit.

Kirp võiks korgiga kihutada!

Inimeste uudishimul ei ole piire – mida kõike nad mõõta ei himusta! Kui sinu vanemad aastavahetusel kell 12 öösel avavad paukudes šampanjapudeli, siis vaevalt on neil aega ja tahtmist arutada, kui kiiresti kork pudelilt lendu tõuseb. Aga saksa füüsik Friedrich Balck võttis kätte ja tegi üksikasjalikke mõõtmisi, mille tulemusena sai teada, et vahuveinikorgi lennukiiruseks on 40 kilomeetrit tunnis. Nii et kui korgil oleks viisimist pikemaid lende ette võtta, siis jõuaks näiteks sellel juhulikut kükitav kirbuke tunni jooksul kenasti Tallinnast Kose-Ristile. Tubli füüsik selle teadmise ega ei piirdunud, vaid jätkas katsetamist, kuni sai teada, et kui šampusepudelit enne korgi avamist hoida tund aega päikesepaistel, siis oleks korgi lennukiirus koguni 100 kilomeetrit tunnis. Sellise kihutamise juures peaks liikluspolitsei kindlasti korgiga lendava kirbu kinni!

Rekordhammustaja

Hammustamise tugevuse rekordit hoiab võimsalt enda käes (täpsemalt küll suus) valgehai, kelle lõugade hammustusjõud on tervelt 1,8 tonni. Inimeseloom, see teravmeelne ja-keelne olemus, jääb oma kikudega valgehai kõrval päris hädiseks: tema hammustusjõud ei ületa 80 kilo. Samas – kui ikka mõõdetaks ka naeratusjõudu, siis jääksid haid inimesest kaugele maha!

N ä o m a a l i n g u d

Võta niiske švamm ja oranž värv ning tupsuta värv rõngakujuliselt silmade ümber.

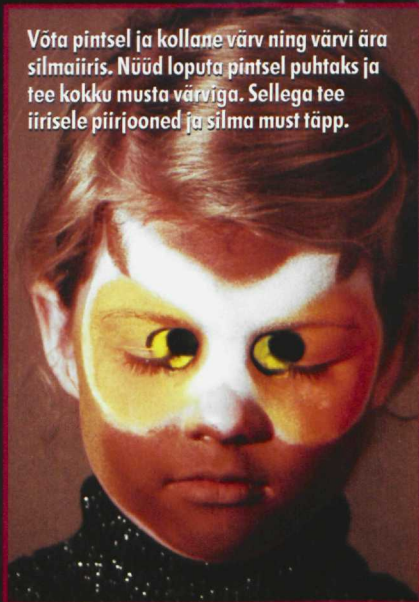
Võta švammi serv ja valge värv ning tupsuta värv ninale ja kulmude kohale. Švammiga võib värvi ka peale "lõmmata", ent vajutavate liigutustega peale kandes jääb see intentsiivsemalt.

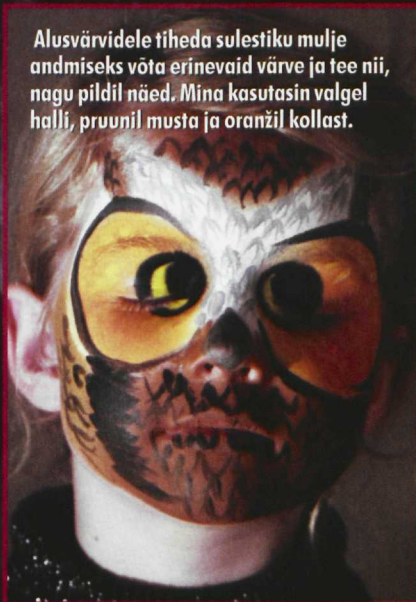
Võta švamm ja pruun värv ning värvi ära näo ülejäänud osa.

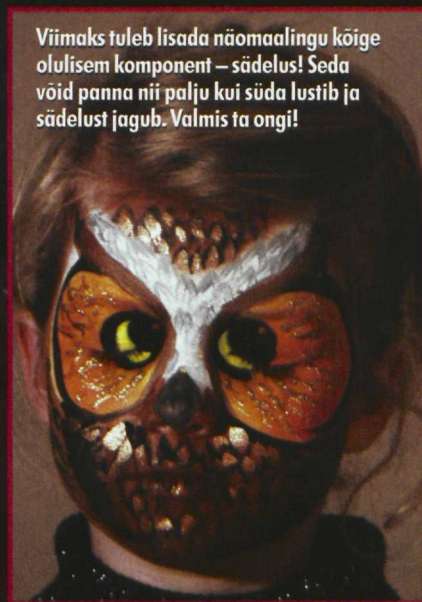
Võta pintsel ja kollane värv ning värvi ära silmaümmik. Nüüd loputa pintsel puhtaks ja tee kokku musta värviga. Sellega tee iirisele piirjooned ja silma must täpp.

Alusvärvidele tiheda sulestiku mulje andmiseks võta erinevaid värve ja tee nii, nagu pildil näed. Mina kasutasin valgel halli, pruunil musta ja oranžil kollast.

Viimaks tuleb lisada näomaalingu kõige olulisem komponent – sädelus! Seda võid panna nii palju kui süda lustib ja sädelust jagub. Valmis ta ongi!

Öökull ehk tarkuse sümbol

Nagu ajaloost teada, andsid vanad kreeklased oma jumalatele kaasa neid saatva linnu või looma. Tarkusejumalanna Athena sai seltsiliseks öökulli.

Inimesed uskusid, et kuna öökull saatis kõiketeadvat Athenat igal pool, hakkasid ka linnule tarkused külge.

Tõenäoliselt nii ongi – päeval meeldib öökullile puuõnnes uute teadmiste üle pead murda ja öösel neid vaikselt lennates üle kontrollida.

Ajapikku ongi öökull muutunud tarkuse sümbooliks.

Mulle tundus, et kuna vaatamata lähenevatele jõuludele antakse koolis endiselt (nagu vist alati) väga palju õppida, võiksid sellel aastal kingituse kuidagi teisiti kätte saada kui veel ühe luuletuse pähe õppimisega.

Kindlasti on jõuluvana lindude teadmistega kursis ja usun, et kui kink tuleb vastu võtma üks väike öökull, ei hakka jõulutaat enam salmi küsimagi.

Rahulikke ja lusti täis jõule!

Iris Müntel

Valikut minu tehtud töödest saab näha aadressil www.irisgrimm.net

Vello Salumets

CONNIE FRANCIS

„ Connie Francis oli esimene naissolist, kel oli ette näidata järjest kaks singlit, mis jõudsid USA pop-tabelis esikohale. „

Kui peaks nimetama 50. – 60ndate

vahetusel rütmimuusika taeva säravaimat lauljatarit, siis oleks üks kindlaim kandidaat ameeriklanna **Connie Francis**. Nimelt plaadistas ta koguni 11 üle miljonimüügiga singlit ja kokkuvõttes osteti kuni 1967. aastani ta plaate üle 35 miljoni. Erandlik ja mitmeid keeli valdav lauljatar salvestas suure menuga ka itaalia-, hispaania-, prantsuse, saksa- ja isegi jaapanikeelseid laule. Kokku **kolmeteistkümnes eri keeles!**

Itaalia sünnipärana Connie Francis, ristnimega **Concetta Rosa Maria Franconero**, sündis Newarkis, New Jersey osariigis **12. detsembril 1938**. Juba neljaselt mängis tüdruk akordioni ja viieselt oli tema esimene avalik esinemine. Koolipäevil kirjutas Connie isegi muusikali, mille ise ka lavastas. 11 aastasel pääses ta esinema Arthur Godfrey juhitud NBC telesaatesse „Star Time“, kus osales 4 aastat, muutes oma nime Connie Franciseks. 17 aastasel oli Connie'l taskus plaadistusleping suure MGM'iga.

Lauljatar **esimene suurem hitt sündis 1957**. See oli duetis koos Marwin Rainwateriga plaadistatud **„Majesti Of Love“**. Neiu karjäär käivitus aga vaevaliselt, sest nii tema esiksingel kui ka järgnevad üheksa demosalvestust kukkusid läbi. MGM tootjad otsustasid lauljatarile lepingu üles öelda. Ka Connie ise oli saavutatu suhtes rahulolematu ja plaanis siirdumist hoopis teisele alale. Kuid siis pakkus neiu isa plaadistamiseks välja pala **„Who's Sorry Now“**. Connie Francise kaverist, mis kõlas esmakordselt Dick Clarki juhitud telesaates „American Bandstand“, sai aga suurhitt mõlemal pool Atlandit. USA-s jäi pala peatuma tabeli 4. kohal, kuid Inglismaal tõusis see üle 4 miljonilise müügiarvuga singel mais 1958 tervelt kuueks kuuks Briti tabeli tippu ja Connie Francisele ulatati **esimene kuldplaat**.

„Who's Sorry Now“ eeskujul otsustati üles ehitada ka lauljatarit järgmine eeldatav esikohaplaat ja miljonihitt. Uue singli A-poolle valitud „Carolina Moon“ oli taas 20. aastate muusika. Singli B-poolle pressitud Neil Sedaka ja Howard Greenfeldi „Stupid Cupid“ esindas seevastu momendi moerütme, kus muusika aluseks selge **rock'n'roll**. USA publikut võluski just Francise singli B-pool ja peagi võis **„Stupid Cupid“** leida sealse müügitabeli 14. kohalt. Inglismaal osutusid singli mõlemad pooled võrdväärseteks ja 1958. aasta sügisel tõusis see „kahe A-poollega“ singel 6 nädalaks Briti tabeli tippu.

Connie'l, kes oli oma plaatidega juba kaks korda vallutanud Inglismaa edetabeli, puudus siiski esikohahitt oma kodumaa Billboardis, kuigi üsna lähedale sellele pääses ta

sai suurhitt ka Inglismaal, jõudes sealse tabeli 3. kohale. Connie Francis oli esimene naissoolist, kel oli ette näidata järjest kaks singlit, mis jõudsid USA poptabelis esikohale.

Connie Francis püsis paari aasta jooksul oma karjääri tipul. 1961. aastaks oli tal seinal juba 9 kuldplaati ja samal aastal tegi Connie ka näitlejadebüüdi filmis **"Where The Boys Are?"**, laudes seal filmi nimipala. Järgnes veel kolm rolli, kuid ükski neist ei olnud filmiajaloo nurgakivi, sest Connie osutus kahjuks kehvaks näitlejaks. Vaevalt see aga huvitas miljoneid Francise austajad. Nad tahtsid kinolinal näha oma lemmikut ning filmi- ja plaadikontsern Metro Goldwin Mayer andis publikule, mida see soovis.

1962. aasta kevadel tõusis USA tabelitippu Connie Francise uus singel **"Don't Break The Heart That Loves You"**, kuid Inglismaa jättis see üsna külmaks ja pärast 11. kuldplaadi vastuvõtmist hakkas lauljatari karjäär tasapisi allamäge veerema. TOP 10 hulka jõudsid veel paar singlit, kuid lauljatar viimaseks tabelipalaks jäi 1966 Briti tabeli 44. kohale pääsenud **"Jealous Heart"**.

Connie Francis jätkas esinemisi ööklubides, oli aktiivne UNISEF-i üritustel ja käis laulmas isegi USA sõduritele Vietnamis.

1974 üritas Connie Francis üritas teha *come backi*, kuid plaanitud turnee lõppes kohe: pärast esimest kontserti New Yorgi lähedal sai lauljatar psüühilise trauma, mille parandamiseks kulus mitmeaastane teraapiaravi. 1978. esines ta Dick Clarki teleshows **"Live Wednesday"**, kuid saate nimest hoolimata liigutas lauljatar kaamera ees vaid *playbacki* taustal suud. Connie Francis üritas esinemisi jätkata, kuid 1981 mõrvati lauljatar vend ja see viis Connie psüühika taas rivist välja. Kolm aastat hiljem ilmus lauljatar elust räakiv raamat **"Who's Sorry Now"** ja samal aastal filmiti uuesti linateos **"Where The Boys Are"**, milles aga lauljatar keeldus osalemast. 80ndate lõpus esines Francis Londoni Palladiumis ja Las Vegases. Asi väärts küünlaid, sest publik oli taas tervitamas oma kunagist jumaldatud artisti, kes karjääri tipul oli lisaks kuldplaatidele saanud austajatelt iga nädal üle 7000 kirja. 2007 kirjutati Connie Francise nimi Hit-Parade Kuulsuste Halli nimekirja.

palaga **"My Happiness"**. Sellele järgnes kiirelt terve seeria TOP10 hitte: **"Frankie"**, **"Lipstick On Your Collar"**, **"Among My Souvenirs"** ja **"Mama"**.

Lauluautor Howard Greenfield kirjutas koos Jack Kelleriga Connie Francisele pala **"Everybody's Somebody's Fool"**, millest sai 1960. aasta suvel lauljatar esimene esikohahitt USA-s. Singli miljonilist läbimüüki mõjutasid ka laulu variandid teistes keeltes.

See aasta oligi Connie'le hittide ja kuldplaatide pidu.

Näiteks "My Heart Has A Mind Of It's Own" tõi Connie Francise seinal juba **kaheksanda kuldplaadi**. Singel tõusis 1960. aasta sügisel kaheks nädalaks Billboardi tippu. Sellest

Hei! Internetis surfajatele on siin mõned viited Connie Francise lugudele:

http://www.dailymotion.com/video/x2n872_connie-francis-everybods-somebods_music

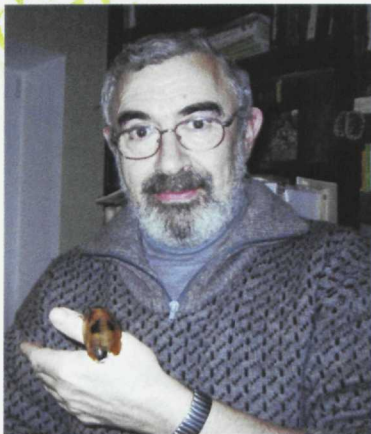
<http://video.google.com/videoplay?docid=-6453640407205293655#>

<http://www.youtube.com/watch?v=G4y1i80lvw>

<http://www.youtube.com/watch?v=LA0XWJrYz71&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=58uC42G8oJk&feature=related>

Mida Sina loed või laulad jõuluvanale?

Aleksei Turovski:

Juba aastaid on jõuluvana harjunud minu esituses kuulama pikka ja minu erialale lähedast ballaadi: „See oli ennemuistset aal, kui heeringas elas kuival maal“. Peab ütleva, et mul on kõik salmid korralikult peas, aga jõuluvanal pole

kunagi jätkunud kannatust pooltki laulu ära kuulata, ikka ütleb ta: „Tore, tore, aitab nüüd küll, võta pakk ja ära enam laula!“ Nii et soovitan seda laulu esitamiseks kõigile, kes tahavad kiiresti jõuluvana käest pääseda.

Aga eks igaühel ole oma lemmikasjad välja valitud – minu vanaema, kes oskas mitmeid keeli, laulis näiteks igal jõuluõhtul ikka vana head laulu „Meil metsas sirgus kuuseke“, kusjuures väikese töötusega: selles kohas, kus noodis seisab „Ja hulkudes va susi hall end vahel siia tõi“, laulis ta: „Ja hulkudes va susi hall ta vahel ära sõi“. Kuuskedega juhtub ju igasuguseid asju, eriti lauludes...

Tiit Kändler:

Sest ajast peale, kui mul pojad on, olen jõulude ajal ikka ja jälle lugenud luuletusi samast kogukonnast, millest nendele lapsena valisin. Traditsiooni tuleb hoida. Ja

lapselapsedki saavad siis osa keskeakast luulest. Sinna kuuluvad näiteks Viivi Luik, Leelo Tungal, Hando Runnel, Ott Arder, Eno Raud ja kes veel. Need on luuletused kõige tavalisematest asjadest ega ole otseselt seotud ei talve ei jõuluga. Nagu et „radiator naksab, kraanist tilgub vesi, mured suured-paksud käivad hulgakesi“. Üha lähemaks nad mu jaoks lähevad, ja vahel luuletan midagi enda poolt kõrvale või juurde ka. Ja kui pole ära kadunud kinnas ja hambad ka ei valuta, siis tinistan ehk veidi kitarri.

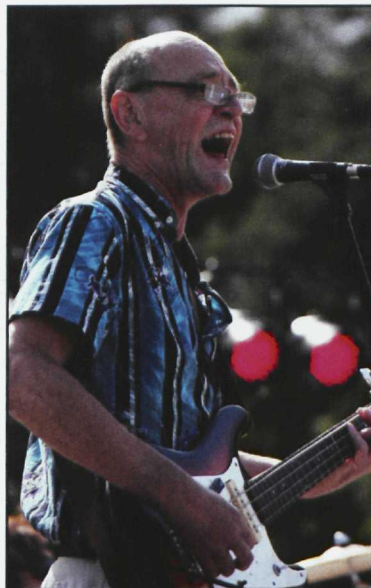
Hanna-Liina Võsa:

Nüüd on mul küll päris oma plaat olemas, aga jõuluvanale tuleb ikka päriselt laulda! Arvan, et tänavu esitan jõulutaadile laulu „Edelweiss“, mille esitamiseks „Helisevas muusikas“ õppisin ära ka kitarriasaate. See laul meeldib jõuluvanale kindlasti!

Peep Veedla:

Kahjuks pole ma jõuluvana ees eriti originaalne olnud. Tõsi küll, viimastel aastatel olen talle enamasti ette kandnud oma-kirjutatud põialpoisi-luuletuse. Kuna põialpoiss ja päkapikk tunduvad kuidagi lähedased tegelased olema...

Vello Salumets:

Minu pere jõululaupäev on üsna tavapärane: istume koos perega kuuse ümber, minu pojad, kes on juba suured mehed, on tõmmanud punase tutiga mütsi pähe ja vaheldumisi mänginud päkapikku, kes Jõuluvana saadetud kingikoti sisu avab, lugedes pakkide pealt ette, kellele see kuulub ja kõik peavad kas laulma või luuletust

ütleva. Ainus, kes paki puhul rõõmsalt hüppetantsu vihub, on meie prantsuse bulldog Donna. Minu ülesandeks on kõiki laulvaid kingisaajaid akordionil saata. Teinekord piisab mul ka pillimängust, et oma kink „päkadelt“ kätte saada. Ja siis läheb kõigil nii kiireks oma kingituste uurimiseks, et unustatakse tihti isegi ära söök, mille perenaine on lauale pannud. Ja nii on see olnud aastast aastasse igal jõuluajal.

Kui jõuluvana osutub Lotte fänniks

Jõuluvanasid on teadagi mitmesuguseid. Kui aga Sinu peret külastav jõulutaat osutub Lotte fänniks, siis võid talle vihjata, et Mosaicil on jõuludeks spetsiaalsed Lotte fännide tooted: võtmehoidja, mobiiliripats ning vahvad soojad sukkpüksid.

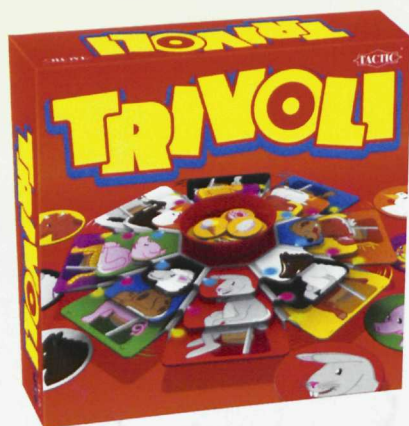
Joonistas Sergei Belozjorov

Orav Olav tahab oma viimase 100 krooni eest pähkleid osta. Missugused pähklid orav Olav peab ostma, et kogu raha täpselt ära kulutada? Muide: neid pähkleid (mille hinda näed nende koore pealt) peab olema kokku 5! Kiirematele nuputajatele väikesed kenad auhinnad Mosaicilt ja Lottelt!

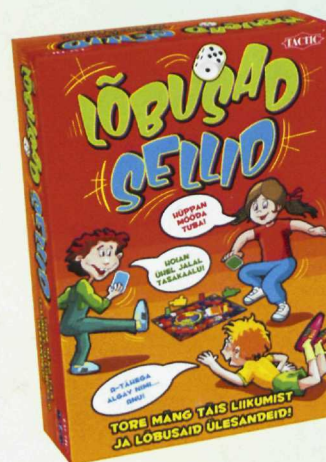
Tik-tak, tik-tak!

Tacticu lauamängudega läheb aeg mõnusalt!

Varem või hiljem väsisvad silmad võbelevast arvutiekraanist – siis on paras aeg kogu perega mõni mõnus lauamäng lahti lüüa! Kas tead, et nüüd on saadaval lahe lauamängusari „Mida võiksime teada...”, mis meelelahutuse kõrval pakub laiu teadmisi laiest ilmast? Nelja mängu kaudu saad oma taibukust kasvatada ja seda teistelegi näidata!

„Trivolit” võib pidada nii mini-tivoliks kui ka trikitamise lauamänguks: pööra ainult mängukarussell ümber – ja juba on sul hoopis isevärki mänguväli käepärast. See mäng on põnev, kuid samas ka lihtne, nii et isegi täiskasvanud õpivad selle selgeks – muidugi laste abiga.

„Löbusad sellid” on selline mäng, mis ei lase kellelgi – lastel ega ka suurtel inimestel – pikalt paigale konutama jääda. Käed-jalad käima ja naerumootorid tööle! Kõik on tähtis – nii võit, osavõtt kui ka hea tuju!

Mängudetektiivid, silmad siia! Teie seekordseks ülesandeks on välja selgitada, missuguseid mänge mängisid teie emad-isad, kui nad veel lapsed olid! Pange mängude nimed kirja ja saatke meie toimetusele enne 5. jaanuari 2011! Ärge unustage lisada oma nime ja aadressi, sest vastajate vahel loosime välja Tictaci uusi lauamänge Rekatolt!

REKATO

TACTIC[®]

Tictaci lauamängude maaletooja on AS Rekatoto, kelle internetipoodi võid julgesti iga kell kiigata aadressil www.rekato.ee